

Нам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250

PIK LXXXVIII Ч. 75.

ДЖЕРСІ СІТІ ІНЮ ЙОРК. СВОБОДА, СЕРЕДА, 22-го КВІТНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 22, 1981

No. 75. VOL LXXXVIII

Митрополит Мстислав побував у Швейцарії

С. Бавид Брук, М. Дж. (УПІ). — На початку квітня перебував у Женеві в Швейцарії Блаженніший Митрополит Мстислав і при цій нагоді відвідав Представництво Вселенської Православної Патріархії в Шамбессі біля Женеві, а 9-го квітня відбув там дошлу конференцію з генеральним секретарем передсоборної комісії Вселенського Православного Собору Митрополитом Дамаскіном.

Супроводив Владика Мстислава член Ради Митрополії УАПЦеркви д-р Аркадій Жуковський, який є професором Державного інституту східних мов і цивілізації при Сорбоні у Парижі.

До головних проблем, що були порушені під час цієї конференції, належали: інфільтрація Московської патріархії по-через Православну Церкву Америки в життя національних Православних Церков на північно-американському терені; 1000-ліття хрищення Русі України та ролі Вселенської Царгородської Патріархії в Україні в поширенні християнства на Сході Європи. Друга Всеправославна Конференція для розгляду сучасного стану підготує до Великого і Священно-

го Собору Вселенської Православної Церкви. Ця конференція має відбутися в недалекому часі в Осередку Вселенської Царгородської Патріархії у Женеві.

Конференція Митрополитів Мстислава і Дамаскіна відбулася в діловій і надзвичайно сердечній атмосфері, джерелом якої є майже 10-літній безпосередній особистий контакт обох Владик. Дякуючи Владіці Митрополитові за дуже цінні інформації про життя і турботи православних національних Церков у вільному світі та про життя і потреби Української Православної Церкви в діаспорі, Владика Дамаскіно дарував Владіці Мстиславу свою доповідь, що її він виготовив 8-го жовтня минулого року перед учасниками Четвертого Міжнародного Конгресу канонічного права, який відбувся в рамках праць підготовки до майбутнього Вселенського Собору. Ця доповідь, що охоплює усі дотеперішні етапи праці для відбуття Вселенського Собору, виявилася друком в обох виданнях "Українського Православного Слова" після перекладу її з французької мови на українську і англійську.

Адв. М. Пізнак відвідав Львів у судово-офіційних справах

Нью-Йорк, Н. Й. — Д-р Михайло Пізнак, адвокат українсько-американський суспільний діяч та адвокат, перебував у дні 23-ім і 31-ім березня 1981 року у Львові в справі свого клієнта, якого він обстоює в американському суді.

Як відомо, д-р Пізнак є оборонцем Михайла Деркача, американського громадянина українського походження, якого американський суд притягає до відповідальності за те, що, одержавши американську еміграційну візу до Америки в Німеччині, він не виявив факту його приналежності до української поліції під час німецької окупації України, як цього вимагали американські еміграційні закони.

Д-р Пізнак вихав у справі оборони свого клієнта, американського громадянина, і тому при його пересуванні свідки у Львові були теж представниками американського Уряду. Рівног представник американської амбасаді в Москві зустрів д-ра Пізнака по його прильті з Лондону; приміщення для д-ра Пізнака в готелі у Львові було теж зарезервоване американською амбасадю.

Д-р Пізнак пересував чотирьох свідків, знімання яких були не тільки рекордовані на плівку, але також самих свідків фільмовано. Хоч головний прокуратор, жінка з Москви, говорила по-російськи, всі інші судові

урядовці та свідки говорили по-українськи, а за д-ра Пізнака по-англійськи перекладалися на українську мову.

Всі ці процедури тривали часом до пізніх годин вечора, тим більше, що кожний свідок мав право переглядати на фільм свій виступ, додаючи або усуваючи певні місця зі своїх зізнань, що на його думку, не були правдиво скоплені і записані.

Д-р Пізнак заявив, що Львів є прегарним історичним містом. Мешканці добре одягнені, а з ресторанів і кав'ярень чути часто "рак-енд-рол" і інші жанри західної музики.

Тому, що судова справа клієнта д-ра Пізнака веде ся далі, М. Пізнак очевидно відмовився дискутувати чи будь-що пояснювати про саму суть справи.

Назавгалі українці, які зустрічали д-ра Пізнака в Україні по офіційній лінії як урядовці суду, дивувалися, що д-р Пізнак, уродженець Америки, говорить плавною українською мовою. Він сам зрештою говорив, що він є сином українських селян-емігрантів, які приїхали до Америки на початку 1900-их років і які вшпили в нього любов до українського народу, його мови, культури і національних традицій.

Як відомо, д-р Михайло Пізнак був заступником головного предсідника УН-Союзу в роках 1954-1958.

Появилася збірка поезій

М. Качалуби

Париж, Франція. — Минулого року, тут, на книжковий ринок з Першої Української Друкарні вийшла збірка поезій Михайла Качалуби — поета, публіциста, за професією лікаря, п.з. "Відлуння душі моєї". До цієї 148-сторінкової книжки, що вийшла накладом автора, обкладинку виконала Христина Кишакевич-Качалуба.

За М. Качалубою — ряд інших творів, як "Полкові дівички" (вірші для дітей) 1966; "Історія справа була" — новела, 1965; "Будівля серця" — збірка

поезій, 1971; "Вільним крилом" — збірка поезій, 1972; "Наш талант" — збірка поезій, 1975; "Тріпотіння крилат" — вірші для дітей, 1978; "3 моєї одисей" — лікарські спомини, 1939; як також інші лікарські праці — статті, фейлетони, що появлялися на Словацькій та в Західній Європі.

Остання збірка поезій М. Качалуби — це вірші родинного, релігійного та суспільно-патріотичного характеру.

У збірці ще знаходяться рецензії та фрагменти з відгуків на творчість автора.

Прем'єр Тачер відвідала Індію

Нью-Делі, Індія. — Дипломатична офензива, що її розпочав державний секретар Александер Гейг поїздом на Середній Схід, триває далі. Прем'єр Великої Британії Маргарет Тачер відвідала Індію, де вона відбула довгі і вичерпні політичні розмови з прем'єром Індії, Індірою Ганді.

Приватна сторінка тих відвідин і розмов була приязною і теплою, але політичні розмови натрапляли на труднощі і розходження. Прем'єр Тачер наголошувала історичні пов'язання і теперішні спільні інтереси обох країн, а прем'єр Ганді підкреслювала різницю в поглядах та оцінках. Люстрацією до того була привітальна промова прем'єра Ганді на летючій, в якій вона підкреслила з одного боку "привіт такий теплий, як наша погода в цю пору року", але зразу після цього перейшла до "численних важких проблем, які нас ділять". В такій атмосфері пройшли і далі розмови. Тачер наголошувала, "те, що нас лучить", Ганді "те, що нас ділять".

Цілою поїздки прем'єра Тачер було запізнені прем'єра Ганді з поглядами на оцінках Великої Британії і вільного світу про положення в районі Перської затоки та Індійського океану у зв'язку зі советською окупацією Афганістану та далішими агресивними намірами. Прем'єр Ганді зі свого боку постійно поверталася до присутності морської флотії ЗСА на інтернаціональних водах Індійського океану, але зовсім не добачувала присутності советських дивізій в Афганістані, недалеко від індійської границі. Тачер з'ясувала Ганді, що присутність флотії ЗСА в тих обширах є в обороні життєвих інтересів цілого вільного світу, в тому також і Індії та за згодою і всебічною підтримкою західних союзників.

Іншою проблемою, на яку є різні, а навіть конфліктні погляди — це питання дозброєння Пакистану. Пакистан загрожений Советським Союзом, якого ворожі дивізії стоять на його кордонах, змушений дозброїтися. Західні держави на чолі з ЗСА погодилися допомогти йому в цьому, а прем'єр Ганді протиставляється. Прем'єр Тачер намагалася прихилити прем'єра Ганді до зміни її поглядів і постави, але згідно з даними засобів масової інформації — безуспішно.

Москва скаржиться на Пекін

Москва. — Советські газети й інші засоби масової інформації поведи тепер сильну протикитайську пропаганду, закидаючи лідерам Китайської Народної Республіки, що вони "прилучилися до чужого голосу" обговорюючи події в Польщі і не стали в обороні "соціалістичної системи і завоювань соціалізму, а йдуть разом з ворогами соціалізму".

В інформації під заголовком "З чужого голосу" — кореспондент советського пресового агентства ТАСС з Пекіну говорить, що китайські засоби масової інформації, а зокрема газети, продовжують коментувати події в Польщі з "позицій імперіалістичної пропаганди". Китайська преса, на думку советського кореспондента, переповнена "всего роду попередженнями" для Советського Союзу, подібними до попереджень американських пропагандистів середників. Наприклад, офіційна газета китайських комуністів "Женьмін Жибао" надрукувала під заголовком "Якщо СССР вторгнеться в Польщу, це викличе серйозні наслідки" пише в негативному зміслі про існуючий політичний і економічний лад в Польщі. У цьому дусі написане також у числі згаданої газети з 31-го березня повідомлення про дев'ятий пленум Центрального Комітету Польської Об'єднаної Робітничої партії. "У цьому повідомленні", — твердить советський кореспондент, — проводиться думка про необхідність підтримки реакційних лідерів профоб'єднання "Солидарносць", які діють проти законного уряду ПНР".

Совети також жалуються, що "Женьмін Жибао" усунула з повідомлення всі згадки про те, що, діючи правового напрямку, які проникли в різні ланки "Солидарносць" намагаються штовхнути країну на шлях повзучої контрреволюції, а також про ті сили в цьому профоб'єднанні, які втягують його в боротьбу з ПО-РП і народною державою з антикомуністичних позицій".

Інформацію ТАСС з Пекіну помістили не тільки центральні, але також республіканські газети.

Бонн підготує візиту Брежнєва

Бонн, Західна Німеччина. — Речник західнонімецького уряду Курт Беккер повідомив на пресовій конференції про бажання Леоніда Брежнєва відвідати цього року Західну Німеччину у відповідь на запрошення канцлера Гельмута Шмідта, передане ще в липні минулого року в часі його перебування в Москві.

Візіта Брежнєва в Бонні зможе відбутися шойно в другій половині року, бо перша половина вивопнена різними планами, з яких найважливіший є участь канцлера Шмідта у великій господарській конференції не-комуністичних країн в липні в Оттаві, Канада. Для устаткування остаточної дати приїзду Брежнєва Бонн порозуміється зі своїми альянтами.

Вже раніше устаткована дата прибуття Шмідта до Вашингтону на зустріч з президентом Роналдом Регеном. На зустріч 20-го травня ц. р. Шмідт намагається нахилити Президента ЗСА до приспіння розробокних розмов з Москвою. Шмідт публічно заявив, що відсутність таких розмов впливає негативно на розвиток внутрішніх відносин в Західній Німеччині, а це в свою чергу може посприяти відносинам з Вашингтоном. Заява здивувала аналітиків, бо відомо, що Советський Союз примістив у Східній Німеччині біля 200 модерних ракет типу СС-20 з атомовими головками, які можуть досягнути кожен пункт у західній Європі.

Канцлер Шмідт висловив надію, що в половині цього року ЗСА почнуть розмови з СССР в справі обмеження в примішуванні того роду ракет в Європі. Такі розмови ЗСА вже пропонували, однак домагалися щоб Советський Союз не інстальював своїх. Коли ж він заінстальював, тоді, очевидно, Вашингтон настанове на приміщення своїх того самого роду і засягу.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ЗАПОВІВ ПЕРЕГОВОРИ З СССР

Вашінгтон. — Державний секретар Александер Гейг заповів, що вже в близькому часі буде офіційно повідомлення про переговори між ЗСА і СССР в справі розмішування ракет в Середній і Західній Європі. Советський Союз примістив на терені Середньої Європи, а головну в Східній Німеччині, велике число нових ракет, а в першу чергу могутніх атомових ракет типу СС-20, чим захитав існуючу оборонну рівновагу і змусив західні країни до приміщення нових американських ракет на своїй території.

Очевидно, що Москва пішла на приміщення своїх модерних атомових ракет в Середній Європі робить на полегливі заходи, щоб не допустити Заходу до приміщення своїх і відзискання рівноваги. ЗСА і деякі європейські країни, незважаючи на це, підготували приміщення американських ракет такого самого типу. В цих справах державний секретар заповів недалеко пере-говори з СССР. Переговори мабуть почнуться у Вашингтоні між ним і советським амбасадором Анатолієм Добринином. Європейські країни, особливо Захід-

ня Німеччина і Франція на-тискають, щоб такі перего-вори приспінити.

У Вашингтоні перебуває Йозеф Люнс, генеральний секретар НАТО. Секретар Гейг в товаристві Люнса відвідав президента Рональда Регена й відбули з ним конференцію саме в цих справах. Крім цього обговорили вони програму нарад міністрів закордонних справ НАТО, яка почнеться 4-го травня в Римі. Порушено також справу продовжування розмов стосовно загального обмеження атомових зброєнь. Згідно з інформаціями з Білого Дому, загальні розмови про обмеження атомових зброєнь зможуть початися шойно під кінець цього або з початком слідуєного року.

Вміжак відбудуватимуться розмови як у середині між державами НАТО, так і між ЗСА і Советським Союзом на різних площинах при нагоді. Наприклад у вересні ц. р. секретар Гейг зустріне з міністром закордонних справ СССР Андреем Громиком в Нью-Йорку з нагоди Генеральної Асамблеї ООН. Такі розмови дадуть змогу уточнити дати і місце формальних переговорів.

У світі

В П'ЯТНИЦЮ, 17-го квітня ц. р., закінчився з'їзд східнонімецької Комуністичної партії, який тривав повних шість днів. В останній день цього видовища, що його комуністи називають "З'їздами", дотеперішній лідер Східної Німеччини Еріх Гоннекер проголосив делегатам, що його знову односторонньо переобрано на становище першого секретаря Комуністичної партії. У своєму заключному слові Гоннекер прирік вірність принципам "міжнародної солідарності комуністів", яка, на його думку, повинна бути збережена за всяку ціну. Цей зворот у промові східнонімецького диктатора пояснювали потім кореспонденти і політичні спостерігачі, як заяву готовності Східної Німеччини допомогти Советському Союзу в "наладнанні" відносини в Польщі. Він взуруючись однак на промові Леоніда Брежнєва, яку він, як відомо, виголосив в Празі, також говорив про дружбу між німецькими і польськими комуністами і потребу зміцнення такої дружби.

В КАНАДІ ДАЛІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ БОРОТББА за нову конституцію між федеральним урядом в Оттаві і провінційними урядами. Вісім провінцій вже надіслали свої проекти до конституції, але прем'єр-міністр Пер Елліот Трудо відмовився навіть розглядати ці проекти, бо він переконаний, що канадський парламент прийме урядовий проєкт. Трудо заявив в телефонічному інтер'ю, що він готовий стрітнутися з провінційними прем'єрами, але на жадні уступки він не піде і тому така зустріч ледви чи буде корисною під теперішню пору. З усіх десяти провінцій Канади тільки дві — Онтаріо і Нью-Брансвік повністю підтримують урядовий проєкт, а зглядно погоджуються з планами прем'єра Трудо. У зв'язку з перемогою сепаратистів в Квебеку справа знову ж таки ускладнюється, бо прем'єр Квебеку Рене Левек лелєє надії на відокремлення цієї провінції від канадської федерації і створення автономної республіки з французькою розмовною мовою.

ФРАНЦІЯ і взагалі західноєвропейські держави із задоволенням прийняли інформацію про успішний полет у стратосферу американського повітряного корабля Коламбія, який не тільки успішно відвів полет, але також зробив прецизну посадку у визначеному заздалегідь місці, що уважається найбільшим успіхом, бо від тепер подібні кораблі зможуть вилітати з різними завданнями і повертатися в означений час на землю. Президент Франції Валері Жіскар д'Естен переслав від імені французького народу щирі GRATULACIJA на руки президента ЗСА Рональда Регена, а французька крайова телевізійна сітка перервала, на домагання глядачів, важливі передвиборчі виступи кандидатів на президента, щоб дати змогу французам оглядати посадку американського повітряного корабля. Багато французів в розмові з кореспондентами висловили думку, що зміщення престижу Америки є рівночасно зміщенням престижу всієї західної технології.

ДІЮЧИ МІЖ ДВОМА ВОГНЯМИ, лідери Польської Об'єднаної Робітничої (комуністичної) партії вирішили такі піти на домагання доморослих комуністів і перевести в середині комуністичної партії деякі реформи, щоб задовольнити низові партійні клітини. Це рішення знову викликало в Москві велику злість і протести. Речник советської сторони Леонід Замятін, виступаючи на телевізійній програмі, засуджував польських "контрреволюціонерів", які пробують далі поглибити внутрішню кризу і підірвати довіру мас до планів комуністичної партії. Він також перестерігав західні держави перед "безпосереднім втручанням у польські справи".

ПІСЛЯ СЕРІЇ НЕВДАЧ у боротьбі з парламентом та ісламськими скрайніми чинниками президент Ірану Абольгасан Бані-Садр здобув незначний успіх, але зовсім не політичного характеру. Після довгої дискусії йому вдалося добитися до цього, щоб парламент ухвалив два мільйони доларів на відновлення президентської палати. Однак після цієї ухвали ісламські кола збільшили свою атаку на нього, підкреслюючи, що в часі війни та важкої господарської ситуації внутрі Ірану, президент вимагає мільйонів сум на прикрашування палати, в якій він живе. Тоді Бані-Садр загрозив, що звернеться до іранської громадськості, щоб вона додержалася йому допомогла.

ІВАН КАНДИБА ЗНОВУ АРЕШТОВАНИЙ

Москва. — Щоденник "Нью-Йорк Таймс", покликаючись на дисидентські джерела, поінформував у числі з 17-го квітня ц.р., що органи КГБ поновно заарештували в місцевості Пустомити біля Львова Івана Олексівича Кандибу. Арешт був переведений ще 24-го березня, але інформація до Москви предісталася досить пізно.

Іван О. Кандиба 1930 року народження, юрист по фаху. В 1961 році він був заарештований за участь в групі львівських юристів, які хотіли створити українську робітничо-селянську партію. Оскільки в Советському Союзі існує, як відомо, однопартійна система, то керівники Комуністичної офіційної партії не допускають навіть думки про діяльність якоїсь другої партії і таку діяльність вважають державним злочином. Тому Кандибу і його товаришів судили за статтями 64-ою ("зрада батьківщини") та 70-ою ("антирадянська агітація і пропаганда"). Вирок Іванові Кандибі тоді був 15 років ув'язнення в таборі суворого режиму. Однак, не довлячись на цей вирок, в 1967 році Івана Кандибу перевели з табору до Владімирської тюрми, де тримали три роки без жадного полегшення.

Як повідомляв журнал "Хроніка поточних подій" у випуску 23-му за січень 1972 року, уже сидячи в Мордовських концтаборах, Кандиба, разом з іншими політ'язнями, підписав звернення до Верховної Ради СССР і до Комісії захисту прав людини при Об'єднаних Націях.

У цій заяві українські політ'язні докладно описували всі беззаконня, яких допускалися керівники концтаборів і КГБ. В День прав людини І. Кандиба разом зі своїми друзями оголосив був голодіку протесту. У заяві політ'язні закликали визнати статтю 70-го кримінального кодексу неконституційною, бо вона протирічить міжнародно-правним зобов'язанням, які прийняв уряд Советського Союзу.

Іван Кандиба

Самвидаву "Хроніка поточних подій" у випуску 23-му за січень 1972 року, уже сидячи в Мордовських концтаборах, Кандиба, разом з іншими політ'язнями, підписав звернення до Верховної Ради СССР і до Комісії захисту прав людини при Об'єднаних Націях.

У цій заяві українські політ'язні докладно описували всі беззаконня, яких допускалися керівники концтаборів і КГБ. В День прав людини І. Кандиба разом зі своїми друзями оголосив був голодіку протесту. У заяві політ'язні закликали визнати статтю 70-го кримінального кодексу неконституційною, бо вона протирічить міжнародно-правним зобов'язанням, які прийняв уряд Советського Союзу.

В Америці

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕГЕН, який особисто брав участь в засіданні бюджетової комісії, заявив, що він доручив своїм співробітникам ближче поінформувати про витрати Уряду трьох консервативних сенаторів, які минулого тижня виступили проти бюджету Адміністрації. Президент Реген висловив заурядованість, що серед республіканських сенаторів знайшлися опоненти до запропонованого бюджету і тому відповідальні речники повинні зробити все можливе, щоб способом висвітлення усунути їхній спротив. Не виключаючи також можливість, що Президент особисто зустріне з тими сенаторами і конгресменами, які опонують до бюджету, як тільки він повернеться до активної праці в Овальному біорі. Покищо президент Реген знаходиться під стислою контролею лікарів і вся його активність є дуже обмежена, а також відключені усі поїздки.

РЕЧНИК ДЕПАРТАМЕНТУ ПРАЦІ Б.Р.БРАВН заявив кореспондентам, що, незважаючи на переговори між Урядом і профспілкою вуглекопів, він не бачить виглядів на скоре закінчення страйку копальничих робітників і підписання нового договору. При тому він дуже дорікав вуглекопам, що вони великою більшістю голосів відкинули, прийнятий до речі їхніми керівниками договір, домагаючись при тому підвищити платню на 52 відсотки, а також інших полегш та кращої медичної опіки. Уряд і керівництво профспілки були погодилися на 36 відсотків підвищити, вирівняння життєвого рівня і медичну опіку. Не зважаючи на те, що Бравн погодився зустрітись з керівниками спілки шераз в кінці цього тижня, він, ані також інші урядові особи, не вірять у скоре закінчення страйку, який триває вже 19 днів.

ПОЛІЦІЯ І СЛУЖБОВІ ФБІ, які займаються справою вбивства дітей в Атланті, Джорджії повідомили, що знову знайдено розчленоване тіло 16-річного Джорджа Белла, який на листі поліції був позначений як пропагандист від 2-го березня ц.р. Тіло було знайдено у річці і тепер медичні спеціалісти досліджують чи він утоплений, чи спочатку забитий, потім вкинутий до річки. Джордж Белл є вже 24-ою жертвою негритянських дітей знищених на протязі не щільні два роки. Речники поліції заявили, що подібність вбивства вказує, що і ця жертва була ділом того самого вбивці чи вбивців. Змінність у вбивстві полягає тільки в тому, що його тіло, як також тіла двох його попередників, були знайдені в річці, а не як попередній, в лісі залесеним. Поліційні спеціалісти покищо відмовляються від коментарів поки не буде закінчене слідство.

ПОНАД 5,000 осіб взяли участь у масовій політичній демонстрації, яка відбулася в Нью-Йорку минулої суботи, 18-го квітня ц.р., біля Головної Квартири Об'єднаних Націй на відомій Тамаршилд плаза, метою якої було заперестувати проти американського вмішування у нібито "внутрішні справи" Ель Сальвадору. Американські пацифісти, які раніше виступали проти війни у В'єтнамі, засуджували рішення президента Рональда Регена вислати до Ель Сальвадору американських військових дорадників і зброю, вважаючи, що З'єднані Штати Америки, маючи досвід з в'єтнамської війни, не повинні вмішуватися у внутрішні справи інших держав. На маніфестації з промовами виступали такі відомі пацифісти, як Еббі Гофман, який недавно був засуджений на три роки в'язниці за торгівлю наркотиками, колишня конгресменка Белла Абулг і Даніел Беррігрен. Усі вони закликали президента Регена припинити доставу зброї до Ель Сальвадору і, хоч це не було метою протесту, витратити більше грошей на соціальні програми, а не військові цілі.

ЯПОНІЯ ОТРИМАЛА від стейтового уряду Теннесі дозвіл на будову автомобільної фабрики за суму понад 500 мільйонів доларів, яка вироблятиме малі грузовики. Автомобільна компанія Ниссан zatrudнюватиме 2,200 американських робітників і випускатиме річно 180,000 грузовиків марки "Датсун". Речники федерального Уряду заявили, що переговори в цій справі тривають вже два роки і що це є найбільша індивідуальна інвестиція якоїсь-будь закордонної автомобільної компанії в ЗСА.

СВОБОДА

SVOBODA USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — \$30.00, 6 months — \$16.00, 3 months — \$9.00.
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті, дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допущивши задрядовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — \$30.00, на півроку — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів UNA Союзу 65¢ міс. За кожен зміну адреси — 50¢.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303.

До зір

Уже, мабуть, така людська природа, що людина в першу чергу звертає увагу на шкідливі й негативні справи та події, а щойно відтак на осяги й здобутки. Скільки нарікань та осудів дістається нашій добі від нашого покоління і серед тих нарікань і осудів ми забуваємо, що крім недоліків наша доба є добою небувалих і неймовірних досягнень в опануванні міжпланетних просторів, у здійсненні мрій, про які наші попередники загалом думали, що вони так і мріями залишаться. Останнім може найвагомішим здобутком є політ літака Коламбія, який після виконання 36 орбіт довкола нашої планети і перебування в повітрі понад 54 години, приземлився у Каліфорнії.

Людина, людський геній і людська рука перегорнули ще одну сторінку в історії людського роду і започаткували — нову, вагітну несподіванками і зверненнями. Прагнення людини відірватися від землі давні, як давня людина, її розум та її мрії. Старинні греки обдарували нас чудовою легендою про скульптора і зодчого, людину ідеї і майстерності людських рук — Дедала, який сконструював для себе й свого сина Ікара крила з метою вирватися з рук короля Крита Міноса. Грецька ідея Дедала здійснювалася — не в жрецьких знаках, що людина таки колись остаточно переможе повітряні простори, бо про тяжіння землі вони ще не знали — але молодий Ікар, по-модерному сміливий і нерозважний, не зважаючи на упікнення батька, піднісся зависоко до сонця, яке розтопило віск його крил і за свою зухвалість він заплатив життям.

Коли в липні 1969 року людина ступила на місяць, багатьом здавалося, що це найвищий і остаточний подвиг у здобуванні людською міжпланетних просторів у нашій добі. Тоді бо людина станула своєю ногою на іншу "землю", на місяць, заперечуючи всі твердження і пророчества про навічне прив'язання людини до землі. Та це був тільки початок. Людина завжди хотіла й хотітиме — вище, далі, краще і більше. Вона хоче бути володарем міжпланетних просторів, а не тільки припадковим гостем. І останнім своїм осягом, подорожжю Коламбії вона започаткувала той етап.

Це зовсім закономірне, що вчені нового світу, "люди вільні", як сказав президент Реген, здобували ті перемоги. Великий змаг у простори розпочав Советський Союз, використовуючи потайки початкові здобутки німецької ракетно-повітряної технології. Першими польотами в міжпланетні простори Советський Союз потряс світом. Людина західного світу у вільних системах почала після того мобілізувати свої енергії й зусилля. Як звичайно повільніше, відкрито дискутуючи свої замисли й плани. Але змобілізувавши їх...

Власне вільна людина першою поставила стопу на місяць. А після того знову почався типовий для обидвох світів — вільного і підсоветського — змаг. Советський Союз розпочав, "масівку". Вже загублено лік їхнім ракетним міжпланетним польотам і астронавтам. Масаю, числом вони шукають переваги й рішення у свою користь. Поступово, в поті чола, без наказів і тиску з гори Захід приготував свою Коламбію. І знову переміг.

А тепер москвичі знов будуть продовжувати "масівку" своїх раket у далекі простори, щоб тією масою затемнити осяг інших. А що дали?

Плянів є багато, але найбільшій, а може й найвагомішій для дальших осягів — це приміщення далеко від землі, поза її атмосферою, йоносферою і всім іншим та поза земним тяжінням могутнього телескопу, який дав би змогу поглянути в небачене дотепер, відкрити й вивчити незнані й несподівані простори, світи. А може вміжчасі виникнуть інші плани та ідеї.

Багато так званих практичних людей кажуть: яка ж користь з того? Пішли бильйони доларів, за які можна було виторвати стільки то матеріальних дібр, а так, "полетіли й повернулися" — і тільки. На короткозорість таких поглядів не приходиться навіть указувати. Вдалих політ Коламбії — це рідкісний науковий здобуток, який відкриває дорогу до безчисленних дальших, це база для поживаєної праці в сучасній науково-технічній революції і одна з найвищих точок, осягнених дотепер.

Немає сумніву, що з того осягу виростуть з часом і матеріальні, економічні здобутки. Говорити про них сьогодні, це значить вішувати, тож ліпше це залишити. Так само покищо передчасно говорити про оборонно-милітарні наслідки цього осягу. Саме ті наслідки будуть величезні, але тільки досвід може вказати, в якому напрямі їх використати. Однак вже сьогодні відомо, що перевага в міжпланетних просторах може забезпечити таку загальну перевагу, що ніякий противник не захоче брати на себе ризику починати якусь авантюру на більшу скалу на землі.

Трюмф Коламбії ще раз пригадав нам, що кінця людським зусиллям, прагненням і осягам немає. Людина прагне й прагнучиме завжди вище — до зір!

Антижидівські експеси советського режиму, які мали та ще й дали мають місце в Києві, знайшли свій відгомін і в інших містах України. Одеса, Чернівці, Харків та деякі інші міста пережили, або переживають антисемітські виступи советської влади на меншу скалу.

Різні форми переслідувань

Усі ті виступи проходять під претекстом боротьби советської влади з тими особами жидівської національності, які відмовилися від советського громадянства і склали заяви про бажання виїхати до Ізраїля. Нагірка на таких осіб, агітація проти них, пошуки за називанням найгіршими словами, викликування антагонізмів і ворожнечі до них — це все щоденні явища. З усіх міст після Києва антисемітські акції у Львові прибрали найвищий характер, хоч формами свого вияву вони інші, як ті, що в Києві.

У Києві міліція, КГБ та комуністична партія при допомозі сексотів і звичайних хуліганів поставили наголос на поліційній місії: слідження людей, ревізії, арешти на вулицях, левовищах, залізничних станціях, суди та запитання, аніж у Львові, де вони відомі як "психушок". У Львові не бракувало таких самих мір, советської справедливості, але головну увагу покладало на завогнювання публічної опії, викликування протидієвських настроїв серед населення проти громадян жидівського походження. Щоденні "Радянська Україна", який виходить у Києві, помістив у своєму числі з 27-го березня 1981 року статтю свого кореспондента з Львова, агітатора В. Мартинова. Та стаття відхилила заслону над протидієвськими акціями, що їх партія і уряд переводять у Львові.

Допис Мартинова не представляє повної картини, як Дальша гра між Регеном і Брежневим продовжується на тлі повної неспокої Польщі. Покищо, Брежневий виїзд переможе, бо на конгресі в Празі він "великодушно" поручив польським комуністам завести порядок у своїй країні. У Вашингтоні відкинули з полегшею, що не буде советської інвазії Польщі.

Стефан Ольшовський, один з твердо-запеклих польських комуністів, зустрів Брежнева в Празі, де він і дстав дані інструкції. Компроміс між польською компартією і "Солідарністю" цілком не задовольняє Москву.

Вістря та бойову наставу "Солідарності" зломано до тієї міри, що ця робітничая профспілка починає коїтись відлі. До голосу тепер приходять деякі члени компартії, значення і сила якої були притамени зростом "Солідарності".

Але постава польської компартії ледве чи буде до вподоби Кремлю. На цих днях відбувається регіональна конференція польської комуністичної партії в То-

Т.Т.

ХВИЛЯ АНТИСЕМІТИЗМУ

У ЛЬВОВІ

Виглядала і виглядає нова хвиля нагірки на жидівське населення, але в загальних зарисах, які він подає, можна пізнати її характер. Решту доповнюють інші інформації, оповідання туристів, зізнання наочних свідків, листи передані за кордон.

Починається наклепами

У своїй статті "Батьківщиною не торгують" Агітатор В. Мартинов намагається представити насамперед "недолю" тих жидів, які недавно виїхали з СССР і опинилися в ЗСА. Він цитує з листа колиської львів'янки М. Хлебникової, яка тепер перебуває у Сан Франсиско ЗСА: "Я НЕ ЗНАХОДЖУ собі місця, я вся змучилася, мій стан — на грані відчаю..."

"Дорога моя, хороша моя Галочка!... Усі давно сплять, а я хожу з кутка в кутка, не можу заснути, серце моє розривається... Я потрапила до пекла. Залишилася гола й боса. В мене тут немає ані пенсії, ані роботи, ані свого кутка, ані засобів до існування. І діти від мене відшарувалися. Я гину..."

Як тільки я опинилася в цьому чужому, химерному для мене світі, зрозуміла, що дорожче за Батьківщину, мою милу Батьківщину, мій Радянський Союз нічого не може бути. Немає на світі гуманнішого уряду, ніж наш. Немає гуманніших законів, ніж радянські..."

Представивши так життя в Америці й розхваливши советський режим, В. Мартинов звертає вістря свого удару проти "сіоністських вербувальників", тобто проти тих, які є бумажними причиною виїзду советських громадян до Ізраїля і в світ.

Володимир Душник

НАЗРИВАЮЧИЙ КОНФЛІКТ

руні, де, як відомо, родився славний астроном Коперник. В протигу такому польським комуністам як Ольшовський і інші речники цього з'їзду відкинули великі домагання відносно зміни системи партії в тому сенсі, щоб влада й сила партії походили з низів, від народу, а не від центрального апарату, згори.

Дальше, в резолюціях винесено домагання прямих виборів комуністичних провідників, а не тих, яких диктує Центральний Комітет партії. Делегати також домагалися, щоб всі зібрання комуністичних груп відбувалися публічно і щоб були передані по телебаченні для народу. Вони домагалися цілковитої демократизації комуністичної партії, свободи преси та взагалі, більш "відкритого суспільства". Коротко, вони виступили проти ленінського концепту "демократичного централізму", який

Мартинов намагається умовити в читачів, що коли б не було "сіоністських вербувальників", ніхто з СССР не виїздив би у світ.

Пропаганда антисемітизму

Проти того великого зрушення, яке охопило жидівське населення СССР, а в тому і України советська влада організує масові заходи та переслідує кожну невідгукну їй людину. Ось читаємо в приватному листі з Львова: "Ти собі не уявляеш, як стає важко жити. Я не жила під фашистами в часі війни, але з того, що чула від людей, бачу всю подібність їхнього поступування до советських органів влади. На роботі нас зашкочують й зійшовхують на шораз нижчі місця, не лише члени адміністрації заводів, але й профспілки, а ще більше парторг і його прибічники ведуть агітацію проти "жидів", намагаючись викликати ненависть до нас серед наших товаришів праці. В школах наших дітей не допускають до кращих місць, а в університетах та інститутах не лише чинять їм численні перешкоди, але просто для них не стає місця, не зважаючи на те, що в екзамнах вони здобувають потрібні місця..."

Очевидно, що "Радянська Україна" про це все не пише. Але зате газета широко розпалася про агітаційно-пропагандистську акцію проти жидів Львова і взагалі проти жидівської культури, традиції, релігії. Цю акцію проводить згідно з загальним планом, виготовленим львівським обкомом. Ось деякі елементи цієї акції, як їх подає "Радянська Україна":

Відників, які вірять в демократизацію комуністичного режиму і стримляють до цього.

Якщо "Солідарність" втрапить на силі і зменшиться її політичне значення, — чого можна побоюватися по уступленні з її провуду Леха Валенси, — річ ясна, що новий реформаторський рух у польській партії раніше чи пізніше мусить зударитися з Політбюром у Москві. Советська преса вже тепер таврує "екстремістів" у польській комуністичній партії, маючи на думці саме тих відважних членів партії, які закликають демократизувати комуністичний рух.

Досі Москва була назовні холоднокровною відносно подій у Польщі, обвинувачуючи "західних імперіалістів" у поширюванні хаосу. Але тепер московський страх впливає з тих глибоких процесів, які проходять в польській комуністичній партії, і які піднімають самі основи советської системи як в СССР, так і в сателітних країнах.

Багато делегатів домагалося уступлення Ольшовського, який навіть має уступити на власну руку, але на домагання Москви його резолюція не прийнято. Торунський з'їзд — це не крайовий конгрес польської комуністичної партії, а з.в. регіональна Консультативна Комісія, яка відомо з того, що видала із своїх рядів чимало молодих про-

ського. Багато допомагали мені Перро, Андерсен, Грімми, Велс, Лагерлеф, Дефо з своїм "Робінсоном", Свіфт з своїм "Гулівером", Кіплінг, а передусім наш славний Іван Франко з його неперевершеним "Лисом Микиткою". І знайшлася незабаром ще одна особа, якій я багато завдячую: це не був майстер від літератури, лише співробітник і кум — Богдан Гоговський. Не був він мені ні вчитель, ні інструктор, сам не писав віршів — він був передусім редактором і впорядником моїх пісень, але розумівся на літературі. Ми обидва спільно шукали нових засобів вислову, підходу до дітей і так старалися тоді бідну нашу дитячу літературу підняти на вищий рівень від оглядом змісту і форми. Ця співпраця дуже мені придалася.

Та, покищо, треба тут конче повернутися до гном'ячого віку, коли то моя мама розказувала мені казки, а як репертуар вичерпався, вигадувала свої власні. Це ж вона будила в мене уяву і той дивний чарівний світ фантастичних витворів і фікцій, у яким — як кажуть психологи — живе дитина в своїй родині на правах гноміка-карлика і закрушує своєю уявою гри, забави і всю свою діяльність. А коли закінчилися всі казки, я пам'ятаю: ввечера мама читала голосно своїм слухачам повісті Франка, Кобилянської і ще декого і, хоч я далеко не все розумів, вибирав те, що збагачувало мою фантазію.

То був фундамент, на якому виростала моя літературна праця протягом останніх 60-ох років. На цьому психологічному фундаменті будувала свою навчально-педагогічну діяльність школа, що скеровувала мене до творів попередніх письменників. У їх творах я шукав провідних думок, ідей, способу вислову і того всього, що автор переливає зі свого серця в серце свого читача. Це була напевно пильна праця, а її плоди появлялися щойно тоді, як особистість письменника розгорнулася і дозріла, коли він допоможе своєму читачеві відірвати добро від зла; коли він навчився писати коротко, просто, щиро і з любов'ю, бо лише це є виявом і доказом літературної майстерності. А з другого боку сказано в теорії літератури, що творчість для дітей є органічною частиною загальної літератури і невіддільною від неї. Творчість для дітей формується на ґрунті для дорослих на основі тих самих законів педагогіки і психології. Коротко кажуть, що для дітей-треба писати з такою самою увагою і пильністю, як для дорослих, а

навіть — ще краще. Тому добре написаний твір для дітей читається з цікавістю та приємністю дорослим читачам. Однак, треба пам'ятати, що те, що ми уважаємо літературою для дітей, хронологічно старше, воно на тисячоліття випередило модерну літературу для дорослих. Оці казки і міти, які тепер кормлять уяву дітей, були колись — якщо так можна сказати — літературою для дорослих людей. Це було тоді, коли культура людства стояла дуже низько, коли людство вірило і, навіть у свої релігійно-поганські вірування влітало оці оповідання про персонажіфіковані сили природи, про всякі чудеса і дива, змії-дракони і все те, що людина визнавала за живу дійсність і вірила в неї. Ця література, очевидно, не була написана, вона жила лише в пам'яті людей і передавалася зрід у рід на основі переказування. Коли ж людство звільнялося від виростало з примітивного стану, коли появилася писемність і перші письменники, тоді казки, міти і легенди перейшли на власність дітей, де вони виконують велику конструктивну роботу.

Але не відбігаймо від теми. Чому я став передусім письменником для молодого покоління? Поперше тому, що в мене було відчуття і зрозуміння дитячої душі. Письменник для дітей мусить в якійсь мірі залишитися дитиною і дивитися на світ, як дитина. Цього не можна вивчити, з тим треба уродитися. Подруге, я побачив, що т. зв. "золота доба" дитячої літератури — як її називають — скінчилася в нас на Франкові і що на тім полі не було видно справжніх письменників для дітей. Потретьє, я ніколи не забував вислову Богдана Лепкого, що "діти — це частина народу, до якої належить майбутнє". А ще краще сказав Христос, вказуючи на дітей: "бо таких є царство небесне".

Я дуже уважав, щоб у своїх творах, навіть нехотючи, я не підказав дітям якогось прикладу, що звів би їх на неправильну дорогу. Безперечно, були не раз негативні приклади, але вони мали викликати в читача відразу і погордистість до зла. Зло треба пізнавати, але не можна його наслідувати. В евангелії Марка і Матея написано виразно, що сказав Христос про дітей: "Хто спокусить одного з цих малят, такому було б краще якби млинове колесо повішено йому на шию, і він був утоплений у глибині моря".

Святослав Караванський

Дружня бесіда

ПИТАННЯ: Чи можете сказати, яке заінтересування нові дисиденти мають в українському релігійному житті тут на поселеннях, та чи включилися в життя парохії?

ВІДПОВІДЬ: Відповідати за всіх дисидентів мені важко. Бо хто кого уповноважує відповідати за інших? Питання віровизнання — це глибоко особиста справа кожного і говорити про неї іншому ніяк не годиться. Отже, я можу говорити лише про себе.

Я ріс та виховувався в умовах атеїстичної (безбожної) держави, де всяка віра була переслідувана, а Українська Церква порівняно до контрреволюційної організації. Тому нема нічого дивного, що я розумів та розумію Бога по-своєму і з цілою низкою релігійних обрядів не знайомий. Але я старався наблизитися до Бога і прихилити його до себе.

Що я робив для цього?

Я молився ділами і вчинками. Є такий спосіб апеляції до Бога. А за парафію мені була вся Україна. З життям цієї парафії пов'язане ціле моє життя з його успіхами та невдачами, з його здобутками та помилками. І оглядаючись сьогодні на пройденний шлях, я не маю права сказати, що мої молитви не дійшли до Бога.

Отже, обраний мною спосіб розмови з Богом і обрана для цього парафія виправдали мене. Мої молитви було вчуті.

Великий шлях пройдено. Чи є потреба мені зараз міняти свою парафію і міняти свій спосіб єднання з Богом?

Людська думка, яка втілює Божу мудрість, каже мені: "Ні, такої потреби нема".

Моєю парафією була і є Україна. І я житиму життям цієї парафії до кінця віку. Молитимусь, як і молився, скільки буде в мене сили й хисту...

Емігрантська одиссея

Кирила Мазура

(З ПРИВУДО ПОЯВИ КНИЖКИ "СПОГАДИ, ПОДІЇ, ЛЮДИ, ПРИГОДИ")

Українська мемуаристика починає поповнюватися, але вона ще не так багата. Дехто не уважно ставиться до цього жанру публікації, мовляв, кожний може щось пригадувати. Правда, шлях чи не кожного політичного емігранта є щось окреме, незвичайне. Але не всі уміють віддати в спогадах те, що цінне; а яке далеко не всі охочі записати пережите і побачене для майбутніх поколінь. Скільки людей, визначних українських діячів, понесли з собою у вічність цінні відомості про нашу близьку історію, про їхнє життя, змагання, ставлення доколишнього світу до українського емігранта?

Кирило Мазур не займав визначних постів ні в громадському житті, ні у військово-політичних колах у час визвольних змагань; не був він ані в дипломатичній місії, ані визначним учнем. Але його спогади є яскраві цінні тим, що дають уявлення нам і новим поколінням про шлях і змагання на крутих дорогах життя переслідуваного українця-емігранта. Цей шлях — це справжня життява драма, своєрідна авантюра, яка в інших умовах була б темою для популярного роману або була б винесена на екран.

Зрештою, всі ці добрі спогади залишаються документами для істориків, матеріалом для соціологів, і навіть у багатьох випадках мають літературну цінність. А кожний читач знайде в них спогади цінні згадки про боротьбу за збереження української душі в чужому морі. Тому ці спогади К. Мазура треба рекомендувати українському

молодому поколінню для науки і для розваги.

К. Мазур в час визвольних змагань був уже у військовій службі, у царській армії, та з вибухом революції пробрався до українського війська. Його спогади дуже яскраво відзеркалюють, наскільки це не було легкою справою. Чомусь так багато доброї військової волі розгубилося. Чомусь під Крутами знайшовся тільки один студентський курень...

Але перед тим іще автор описує своє дитинство в Журавліці, на Брацлавщині, з багатим козацьким та гайдамацьким минулим. Українська дитина не могла не бути насиченою історичною свідомістю змагань свого народу, з якого закутка нашої землі вона не походила б. Побут, звичаї, релігійне життя і царські імперські та русифікаторські утиски глибоким контрастом врзалися у дитячу й юнацьку душу.

Описів в рядах і переворотів Армії Української Народної Республіки довелось йому пережити відступ перед жорстоким, але побандитським добре організованим ворогом. Книжка К. Мазура присвячена пам'яті його батька й брата, яких розстріляли червоны займанти.

Коротке перебування у Львові після програної війни є ніби переломом тих сил, якими був багатий народ та які не могли розвинути через несприятливі історичні умови. Організування допомоги колишнім воякам, початки Тайного Українського Університету, політичні неспорозуміння через злочасний Варшавський договір...

(Закінчення на стор. 6)

Роман Завадович

„3 ЛЮБОВ'Ю

БАТЬКІВСЬКОГО СЕРЦЯ..."

(I)

Друкуємо повністю слово поета і письменника Романа Завадовича, що його він виголосив під час бенкету, у неділю 22-го березня ц.р. у Чикаго, влаштованого для відзначення його 60-річної літературно-педагогічної діяльності. — Ред.

Філософ Григорій Сковорода, предтеча і вчитель тих, що пробудили український наріз зі сну неволі, проголошував у педагогічній книжці "Вірностіх здібностей", які він називав утаємно іскрою Божою в людині, її призначенням чи покликанням. Хто розминувся з своїм призначенням, не використав свого врожденного хисту, з того нема користі ні для нього самого, ні для суспільства.

Моя покликання не зробило мене ні лікарем, ні інженером, ні архітектором, ні ремісником, а тільки вчителем, колом якого притулилося моє письменство. Можна б навіть переставити порядок — на першому місці письменство, на другому вчительство. Бо коли мені, кількітальному хлопцеві, ще і не снилося думати про такі речі, як фах, уже щось штовхало мене брати за папір і за перо. Я вже не раз розповідав, що ще Святий Миколай приніс мені опрацьований зошит, де я вписував свої дитячі вірші і прозу. Але ще треба було почекаати 7-8 років, щоб я мав право зголоситися до письменницького цеху, де майстри від літератури записали мене в челядники. Челядником я був досить довго, бо в той час не було добрих майстрів, що навчили мене чого треба, як це в цехові буває, "вишвилили" з челядника на самостійного майстра. І я мусів учитися сам — на творах Глібова, Марка Вовчка, Гринченка, Коцюбин-

(Продовження буде)

Відділ ОЖ ОЧСУ у Нью Йорку відбув загальні збори

Відділ ОЖ ОЧСУ в Нью Йорку відбув у власній доміції Визвольного Фронту річні загальні збори при масовій участі членів.

Збори відкриває голова ОЖ ОЧСУ Марія Лозинська молитвою. Привітавши гостей і подруг, вона коротко зупинилася на фундаментально-ідеологічних напрямках Організації Оборони Чотирьох Свобід України.

Вибрана зборами президія у складі: голова Л.Котик, заступниця — поетеса А.Косовська-Давиденко, секретар — М.Твердовська, перебрала ведення зборів.

Відчитаний протокол із попередніх зборів прийнято одноголосно.

До номінаційної комісії ввійшли: А.Заборська-Гелетей, М.Коваль, С.Чорна, котра негайно зайнялася наміщенням нового Відділу на 1981 рік.

З привітаних виступили: від Українського Визвольного Фронту мгр І.Винник, він виступив з промовою про призначення жінкам ОЖ ОЧСУ, котрі не тільки виявляють активну діяльність у рамках Організації, але зорганізували кухню, дохід з якої призначено на сплату боргу Дому. Проводять її успішно працюють і господарні подружки. З привітом від УПА виступила Ю.Копчинська, закликавши подруг до дружньої співпраці.

К.Василів, голова Осередку СУМ-А, побажавши успіхів у праці, пригадав велику загрозу зматеріалізованого і здеморалізованого оточення, в якому виростає українська молодь та незаступимі ролі і відповідальності жінки у вихованні української дитини.

Про героїчні подвиги і безприкладні Жертви у Визвольних Змаганнях розповів голова 2-го Відділу ОО ЧСУ Богдан Качор.

На позитивну співпрацю між Школою українства Осередку СУМ-А і ОЖ ОЧСУ звернула увагу у скремс привіт проф. П.Андріснюк-Данчук.

Під час звітвання Управління організації молодих кадрів М.Решітнік сказала,

А.Заборська-Гелетей

Одного разу виринула думка на сходах 20-го Відділу СУА у Філадельфії вшанувати пам'ять Михайла Гайворонського, автора й композитора стрілецької пісні.

Місто голова Відділу п'яністка Лідія Бульба взяла на себе це завдання. Тому, що вона темою вечора хотіла обхотити всю стрілецьку пісню, поширено назву на „Вечір стрілецької пісні“.

І так після доволі довгої і дбайливої підготовки ввечері цей вечір відбувся у неділю, 29-го березня. Задумано провести Вечір у формі життєпису М.Гайворонського, що відчитався, а до нього будуть відіграні чотири піснюки творчі.

Вечір відкрила голова Відділу Лідія Бульба. Вона подала загальний огляд стрілецької пісні, як вона розділяється і розвивалася на тлі Першої світової війни. Стрілецьку пісню творили

Вечір стрілецької пісні

різні поети й композитори, але головним музикантом був Михайло Гайворонський.

Пашовали над нею також Лев Лепкий і Роман Купчинський. Тому вона привітала присутню на залі Микку Лепку, дружину Лева, і дочку Богдана Лепкого Софію. Мала дівчинка Ксенія Шуль вручила їм китиці квітів.

Д-р Н.Пазуник станула біля пульта з життєписом в руках. Цей рукопис першорядно зладил Лідія Бульба, а потім спільно вони його опрацювали й доповнили.

Почала вона його мотом „Ола до пісні“ Р.Купчинського і продовжувала описом Залічків, місця народження Михайла Гайворонського. Тут, серед сонячної природи і чудового краєвиду, пройшло його дитинство й юнацтво.

Його сім'я була дуже музична, один із його братів також був обдарований.

Відбувся окружний з'їзд Відділів СУА в Нью Йорку

В неділю, 22-го лютого ц.р., відбувся в Нью Йорку окружний з'їзд Відділів СУА, на якого делегати Відділів вибрали нову Управу, що її очолила Оксана І.Шутова. Під час ходу з'їзду делегати мали змогу висловити свої побажання, поділитися досвідом з праці.

А праця у Відділах була різноманітна, залежно від обставин, потреб і зацікавленості членок. Відділи виконували свої обов'язки супроти Округи та Централу суспільно-на час. Крім того займалися допомогою в своєму оточенні і поза межами цієї країни: в Україні, Польщі та Бразилії, приєднуючи спонсорів стилізованої потреби молоді. 85 відсотків членок передплачують „Наше Життя“.

Відділи підтримують матеріально пресовий та газетний фонди „Нашого Життя“. Відділи стараються придбувати нових членок особистими контактами. Для здобуття фондів на потребу організації Відділи улаштовують розважки та культурно-освітні імпрези. 83-й і 89-й Відділи провадять Світлички; 83-й Відділ має „Ляльковий театр“; а два Відділи святкували ювілей: 21-й святкував золотий, а 89-й — 15-річчя існування.

Голова Окружної Управи була присутня на святкуваннях і передала привітання та побажання від Округи.

Всі Відділи належать до Українського Музею, а 64-й і 82-й Відділи стали „подвійними меценатами“. 45 членок Округи є допоміжними безкоштовними працівниками Музею. Перший, 64-й, 82-й і 83-й Відділи займаються придбанням світильників з українського поселення в ЗСА, як те збирають і виконують землі з експонатів народного мистецтва. Членки Округи входять до Головної управи централу СУА, до редакції журналу „Наше Життя“, СФУЖО, СКВУ, до Управи Українського Музею до місцевого Відділу УККА. Це свідчить про велику активність і вклад праці в громадське життя Округи.

Окружні сходи відбуваються щомісяця; референти Округи відбули сходи з дотичними референтами Відділів, на яких була присутня голова Округи, Обговорювано плани праці Відділів, як теж плановано спільні окружні підприємства.

Сходи були дуже дбайливо приготувані окружними референтами. Виховні й організаційні референти взяли участь в міжокружних конференціях у Філадельфії. В ньюйоркській Окрузі відбулася конференція голів Окружних управ і засідання Головної управи. Господарська референтка улаштувала при допомозі Відділів для них прийняття.

Дуже часто в праці культурно-освітній, імпрезовій та господарській референтки доповняли себе і співпрацювали при улаштуванні спільних підприємств. До таких імпрез належить вже традиційний „День Союзників“, що відбувся на Союзівці 18-го серпня 1980 року. Під час полудення Лідія Магун коротко подала історію Округи за 40 років праці та відзначила колишніх голів Округи китицями квітів. Господарем був 89-й Відділ. Для розривки членок і гостей відбулася дбайливо і добре приготувана програ-

ма під проводом Надії Савчук. „Веселий вечір“ відбувся 7-го грудня минул. року під проводом Мих.Баран, імпрезової референтки, на якій Відділи давали точки до програми: веселі пісні, оповідання, вірші, гуморески, анекдоти та сміховинки. Авторами деяких точок були самі виконавці-союзники, що було особливо цікаво. Вечір закінчився забавою.

Традиційне засвєчення „Ялинок“ відбулося 19-го грудня під гаслом солідарності з переслідуваними українськими родинами в Советському Союзі та з 52-ма американськими закладниками в Ірані, між якими був Михайло Мертінко — українець.

Успішно закінчилася частина моральна і матеріальна допомога Іванові Являкові, колишньому громадянину ССРСР у його намаганнях спровести суди родину, рятуючи її від великих труднощів і переслідування.

Зразок СФУЖО голова керувала панелем на тему: Конференції в Копенгагені. В панелі брали участь: Олена Процюк, Дора Рак і Софія Карпінська. Цей панель був переданий в Україну „Голосом Америки“.

Заступник голови: Лідія Магун і Розалія Полцій, допомагали голові Оксані І.Шутовій репрезентувати Окружну управу на різних імпрезах, річних зборах і ювілеях Відділів, як теж на імпрезах поза СУА, а саме: у відзначенні „Тижня Слов'янської Культури“. З рами комітету для проведення „Тижня Слов'янської Культури“, в якому брала участь Розалія Полцій, була поставлена опера „Катерина“ в Глен Кові 27-го квітня 1980 року. „Тижень Слов'янської Культури“ започатковано проголошенням його 14-го жовтня минул. року в Сіті Голл. В Колумбійському університеті проведено симпозиум на тему „Слов'янська етнічна преса“. Тоді ж відбувся в Донел бібліотеці концерт, під час якого 83-й Відділ улаштував свою виставку. На Слов'янському балі співала відома в Нью Йорку серед української громади молода співачка Лариса Магун-Гурин.

Округу репрезентували представники СУА на 80-річчя Братського Союзу 40-річчя священства пароха церкви св.Юра в Нью Йорку о. д-ра Володимира Гавліча, ЧСВВ. Округа запросила братів Лехітських взяти участь у програмі в Клубі Естонських Жінок під час відзначення 63-ї Річниці незалежності Естонії. В привіт задувала Розалія Полцій про паралельність українських і естонських змагань і висловила бажання, щоб обидві країни здобули волю і незалежність.

Голова Оксана І.Шутова взяла участь у відзначенні „Жінок за мир“, що відбулося 27-го квітня минул. року, улаштуваному Національною Радою жінок Америки; у панелі 14-го листопада на тему: Жінка; вибір професії, освіти, родини, де відзначено 6 молодих професіоналісток; та 10-го грудня у панелі на тему Універсальна Декларація Прав людини була присутня Ірина Куровицька.

Голова Оксана І.Шутова взяла участь у відзначенні „Жінок за мир“, що відбулося 27-го квітня минул. року, улаштуваному Національною Радою жінок Америки; у панелі 14-го листопада на тему: Жінка; вибір професії, освіти, родини, де відзначено 6 молодих професіоналісток; та 10-го грудня у панелі на тему Універсальна Декларація Прав людини була присутня Ірина Куровицька.

Люба Артимішин

Майор Михайла знайшов собі покровителя в стрілецькому браті — Василь Шилею. А в віці 14 років Михайло вступив до вчительської семінарії, де його вчив Франц Коньор теорії і диригентури.

У віці 17 років Михайло вже провадив мішаний і чоловічий хор семінарії. У 1912 році М.Гайворонський закінчив семінарію, переїхав до Львова, де записався до Вищого Музичного Інституту ім. Миколи Лисенка. Тут він студіював скрипку і теоретичні предмети, а також слухав їх у Львівському університеті.

Щоб заробити на проживання, вчителював у підміському селі Зашкові. Дійшовши до цього місяця, д-р Пазуник спинався. На сцену вийшов соліст Ігор Кушнір і перагнув відспівав пісню „Ой, нагнувся дуб високий“.

Н.Пазуник продовжував. Вибухла Перша світова війна, яка дала почин до заснування легіону Українських Січових Стрілців. М.Гайворонський вступив до нього, ведений своїм патріотичним почуттям. Уже в 1914 році постанали дві пісні, що їм судилося стати символом УСС.

Відкривав завіса на сцені і присутні побачили за нею співочий ансамбль „Калина“. Це було 14 молодих пань у чудово стилізованих народних вбраннях. Вони й відспівали при супроводі Лідії Бульби „Ой, у лузі червона калина“ і „Видиши, брате мій“. Закінчила його сопраном сольом Ольга Сас.

Читання життєпису продовжувалося. З пам'ятних боїв на Мазікві Гайворонський вийшов із захворінням плямистого тифу. Його відтранспортували для лікування на Закарпаття. Там він у часі відлучення створив пісню „Іде січове військо“ і „Ой, калина мати“.

Тепер виступили членки тріо „Соловейки“, що ним керує проф. Зоя Маркович. Леся Лєсцька і Оля Благий. Вони відспівали перагну пісню Гайворонського; вокальний вишкіл оперової артистки Олени Шишацької.

По видужанні Михайла Гайворонського перенесли до Коша, де він застав добрий хор оркестру. Власне в цей оркестр він почав працювати і був зв'язаний із нею до 1918 року. Окрім оркестру ще постав тут струнний квартет, в якому брали участь, крім Гайворонського — Ярослав Барич, Антін Беленюк і Роман Лєсик.

Знов Н.Пазуник перервала читання і перед публіку виступив скрипаль Петро Прус, щоб вшанувати скрипкову творчість Гайворонського, відгравачи два його твори „Думку“ і „Серенаду“. У великій тиші публіка вислухала їх.

Розпочалася друга зима 1915-16 років. Фронт застряг над річкою Стрипою на цілому рік. Саме тут розпочалася тісна співпраця М.Гайворонського з іншими творцями стрілецької пісні — Левоном Лепким і Романом Купчинським.

У тому часі постанали пісні, що їх знову відспівав співочий гурток „Калина“. Це було „Гей, там у Вільхві“, слова і музика Романа Купчинського, і „Іхав стрілець на війноньку“, слова Р.Купчинського, музика М.Гайворонського. Іх відспівав співочий гурток „Калина“ зі сольовим виступом Ігора Кушніра. На кінець повторила останню фразу Розалії Паскуччі.

Тепер виступило співоче тріо „Соловейки“. Вони відспівали „Ой, впади стрілець“ і дуже популярну пісню „Синя чічка“, слова і музика М.Гайворонського. Супроводила при фортепіано, як і перше, проф. Зоя Маркович. У тріо співали Леся Лєсцька, Софія Дєйнеска і Оля Благий. Вокальний вишкіл так само опрацювала оперова артистка Олена Шишацька.

У 1917 році настали великі зміни. Коли стрільці переехали Збруч і діткнулися пам'яток нашої старовини, ще більше вони пережили цей час і його потрясачою події. Тоді то постанали пісні „Питається вітер смерті“, слова і музика Гайворонського, і „Заквітчали дівчатонька“, слова і музика Р.Купчинського. Іх відспівав соліст Ігор Кушнір.

Врешті перебування УСС-ів в Єлисаветграді надхнуло їх на пісні „Зажурились галичанки“ і „Як стрільці йшли в Україну“, що їх відспівав співочий гурток

Л.Б.

29-ті річні загальні збори кредитівки „Самопоміч“ в Детройті

Річні загальні збори кредитівки „Самопоміч“ в Детройті з року на рік чимраз більше стають не лише нагодою для Дирекції здати звіт, з членств запізнітися з ним, його схвалити чи висловити застереження, але також товариською зустріччю членів цієї кооперативи, під час якої відповідна програма змістом запевняє присмерне проведення часу і в той спосіб зміцнює внутрішній зв'язок цієї великої кооперативної громади.

День загальних зборів у неділю, 29-го березня, був проголошений днем кредитівки „Самопоміч“. В усіх українських церквах були відправлені Служби Божі в наміренні українського народу. Чисельно зібрані члени вислухали звіт голови Дирекції інж. Любомира Липецького, в якому він вказав на постійний ріст кредитівки як під оглядом числа членства, так і під оглядом росту майна.

Провідною думкою його звіту було бажання представити членам важливість придбання нових членів для дальшого розвитку кредитівки, заохотити до членства тих українців, які досі не свідомі того, скільки корис-

„Калина“ із сольовим Ігорю Кушніром. Обидва пісні слова й музика Романа Купчинського.

Українські Січові Стрілці подіяли долю Української Галицької Армії. Перебуваючи у Кам'янці, Гайворонський працював у театрі, де пізнав Миколу Садоського і зустрівся з Кирилом Стеценком.

У тому часі він опрацював багато стрілецьких пісень для духової оркестри, які, на жаль, пропали.

Потім вступив і поворот до Львова, що був уже під чужою окупацією. Дальша праця для української музики і врешті — запрошення до Америки. Тут Гайворонський у 30-их роках став засновником і диригентом Злукених Українських Хорів, що мало велику національно-освітню вартість. А в 1949 році, коли нова еміграційна хвиля причалила до Америки, перестало битися серце композитора.

Затихли слова Наталії Пазуник, і вся зала встала, щоб разом із гуртком „Калина“ й іншими учасниками програми відповіли прощальну пісню, що стала гимном УСС-ів „Ой, у лузі червона калина похилилася...“ Глибоко зворушена публіка ще довго опрацювала виконавців ввечера, потім же довго обмінювалася враженнями й дякували Лідії Бульбі, що придумала цей вечір і вложила в нього багато праці. Стрілецькі пісні викликають у нас сантимент, а це й коли сполучені з життєписом їх автора.

Гурток „Калина“ постав при парохії св. Благовіщення у Філадельфії два роки тому. Іх заохотила Лідія Бульба і вона провадить їхнє навчання. Між ними багато тут народжених, що не володіють українською мовою, але люблять українську пісню; при тому вивчають тло і значення кожної пісні. Музичне опрацювання пісень М.Федорова.

Тріо „Соловейки“ постанало при СУМА з ініціати проф. Зої Маркович. Їх вокальний вишкіл — як сказано — є під проводом оперової артистки О.Шишацької. Склад тріо міняється, але проф. Маркович вміє завжди підшукати заступників, коли котрас із тріо виїде заміж або виїде з Філадельфії. Вона й опрацює для них музику і дає фортепіановий супровід їм.

Обидва панове-солісти вже відомі українській публіці. Молодий бас-баритон Ігор Кушнір співає в хорах і як соліст. Проф. Петро Прус відомий, як скрипаль; союзники Філадельфії йому вдачі, що він допоміг їм з'ясувати вартість М.Гайворонського, як композитора творів на скрипку. Мистець Роман Василюшин зайнявся оформленням сцени.

Вечір закінчився виступом Лідії Дяченко. Вона подякувала всім, що в більшій або меншій мірі займалися підготовою цього вечора, і запросила присутніх до багатого буфету, що був виладжений при бічному столі.

Л.Б.

ти для себе і для цілої української спільноти принесло 6 скупчення всього українського капіталу в українських руках.

Вказуючи на широку колегіальність управи кредитівки (13 комісій), голова з задоволенням ствердив віддану працю членів Дирекції, комісій і працівників, з управителем Борисом Блюмом на чолі, не забуваючи при цьому відмітити 20 років праці С.Федак.

Ідучи з духом часу, в кредитівці вже пара років членом Дирекції є жінка мгр Романна Дигдало. Оцінюючи також особистий вклад праці, асистентом управителя назначено Марію Ках-Ний. Довір'я членів до своєї установи було найголовнішим чинником її постійного росту.

Також відрадним явищем у правлінні кредитівки є те, що членами Дирекції є люди середнього віку, фахові економісти, які своє знання поглиблюють досвідом, здобутим на високих постах в американських підприємствах та урядах.

Інг. Олександр Серафим скарбник кредитівки, звернувши увагу на естетично оформлений річний звіт, який був розісланий членам перед загальними зборами, що дало членам нагоду проаналізувати наведені суми. Він звернув увагу на число членів, яке зросло до 5,051, як також на активні, які вносили 16,824.000 дол. і які вже до часу загальних зборів перейшли суму 17 мільйонів.

Кредитівка без найменших труднощів могла платити своїм членам високі відсотки за „money market certificates“, завдяки вмілій політичній інвестиційній комісії, яку очолює багато років Володимир Гуналіський.

Голова Контрольної комісії Микола Татарин настільки працює цієї комісії, ствердив правильність усього діловодства і поставив внесок на утримання абсолютної уступачій Дирекції, що переійшло одголосо.

Дискусія над звітими відзначалася річезістю запитів і вичерпними відповідями голови і скарбника. Найбільше цікавили членів підвищення суми забезпечення до 2,000 дол. Детально вивчав цю справу інж. Дмитро Григорчук, представник ЦУКА, який при цьому вітав збори від імені Централу українських кредитівок. Степан Зубаль, в імені „Рідної Школи“ дякував кредитівці за постійну видатну фінансову допомогу українським школам, чим звернув увагу присутніх на суспільно-патріотичну діяльність кредитівки.

Голова Дирекції висловив також, що цілком товариської зустрічі, яка відбувається по загальних зборах, є зміцнити контакт із членами.

Фонд Київ збагачує Гарвардську україніку

Український книжковий фонд родини Кий у головній Гарвардській бібліотеці (Вайднер) уможливив закуп рідкісних матеріалів для української гарвардської збірки у березні 1981 року. Адміністрація Гарвардської бібліотеки придбала ці матеріали від мікрофотографічної та видавничої фірми Юніверситі Мікрофілм Інтернешнел.

Ця фірма видала передруки унікальних матеріалів з історії і культури дореволюційної російської імперії. Передруки зроблені з оригіналів, які містяться в Гельсінкській університетській бібліотеці. Перевірка головних бібліотечних каталогів ЗСА і Канади виявила, що цих матеріалів нема в американських бібліотеках. Значна кількість передруків — це матеріали з історії і культури України. Використано тепер нагоду, щоб доповнити прогалини ретроспективних матеріалів в українській гарвардській збірці. Такі матеріали сьогодні дуже коштовні, і в наслідок високих цін і браку фондів університетської бібліотеки не час то роблять такого роду закупів. Але шедристь відомих меценатів Василя і Лідії Київ, створений ними український книжковий фонд в Гарвардській бібліотеці дав забезпечення можливості

Оксана Процик

нами. Виповнення цього своєрідного зобов'язання відносно членів ставе рівночасно успішним пропагандним засобом.

Степан Шуровський, секретар Товариства „Самопоміч“, привітав збори від цієї організації і, будучи рівночасно головою Номінаційної комісії, запропонував трьох осіб на наступні три роки до Дирекції: Романна Дигдало, Володимира Гуналіського і д-ра Юрія Розгофа. До Кредитового комітету — Дарію Браву, Марту Гарнавську і Мірослава Приймю. Збори прийняли цю лісту одголосо.

Товариська зустріч стягнула 450 членів. Обмежене число місць не дозволило помістити всіх членів, які бажали прибути на цю зустріч. За цю прикрість, яка їх зустріла, Дирекція прохає вибачення.

Використовуючи таке велике число присутніх, голова Дирекції ще раз підкреслював потребу придбання нових членів, обіцяючи нагороди на наступних загальних зборах для тих, які приєднають певне число нових членів. В такому самому дусі говорив знову інж. Дмитро Григорчук. Ведення програми товариської зустрічі перебрал інж. Василь Колодич. Він представив членів Дирекції та голів комісій і поклав до слова голову інформаційної комісії д-ра Ю.Розгофа, організатора зустрічі. Він висловив подяку Я.Копалові за планування і організування зустрічі, а відтак представив виконавців мистецької частини програми, співака Ед Іванка і піаніста Тому Гринькова. Обидва артисти захопили публіку виконаннями своєї програми, вповні оправдуючи сподівання публіки.

На першому засіданні нової Дирекції уступачій головою Любомир Липецький запропонував систему вибору, в якій кожний член Дирекції мав би нагоду стати головою і керувати кредитівкою. На його думку, голова Дирекції не повинен бути довше на цьому пості, як два-три роки. Заступником голови повинен стати директор, який погодився б в майбутньому стати головою. Таким чином в провіді кредитівки буде постійний приплив свіжої енергії, нових ідей і збагачення досвіду у веденні кредитівки серед більшого числа директорів.

Беручи під увагу цю пропозицію, на голову Дирекції вибрано дотеперішнього місто голову інж. Богдана Андрушкового, його заступником — інж. Олександра Серафима, секретарем — мгр Романну Дигдало, скарбником — Володимира Гуналіського.

Володимир Баран

доповнювати україніку потрібними матеріалами. Уже закуплено 37 передруків, з них 34 були надруковані на українській території, окупованій давньою російською імперією, а решта — у Петербурзі й Москві. Тематика цих передруків охоплює такі ділянки українознавства: історія Церкви і біографія церковних діячів, етнографія, українська література, краєзнавство України та спеціальні теми з історії України.

Для ілюстрації подасмо назви деяких передруків: „Український етнографічний збірник“, видання Українського Товариства в Києві, том I, під ред. Ол. Шраменка, Київ, 1914; „Український науковий збірник“, Москва, видання Українського Наукового Товариства у Києві, 1915-1916; „Вечорніці“, український гумористичний збірник. Харків, 1908; „З-над ммарі і з долин“, український альманах; збірник творів сучасних авторів року 1903. Впорядкував Микола Вороний, Одеса, 1903; як теж — Арандаренко Н. „Записки о Полтавській губернії“, составлені в 1946 году. Полтава, 1848-1952; Братчиков А. „Материалы для исследования Волынской губернии“, Житомир, 1868-1869.

Оксана Процик

М.Г.

Союзова діяльність — „братські зв'язки“

(М.К.) Члени УНСоюзу з різних стейтів ЗСА беруть участь у проєкті „братські зв'язки“ з наміром поділитися з місцевими діями, особливо з тими, які мають вплив на публічну думку, інформації про УНСоюз, про Україну та про українську громаду в Америці.

Союзові від стейту Нью Йорк адо стейту Вашингтон навівають контакти з журналістами, радіотелевізійними репортерами, місцевими та стейтовими урядовцями, викладачами та вчителями з метою поінформувати їх про українське населення в їхньому стейті та про діяльність місцевих Відділів УНСоюзу. Проєкт „братські зв'язки“ був започаткований Крайовим Братським Конгресом — організації, яка об'єднує 98 різних братських союзів включно з Українським Народним Союзом).

Цей проєкт вивчає характер, цілі та завдання братських організацій, популяризує їхню діяльність у місцевих громадах. В рамках тих акцій деякі союзові вже звітують про свою участь у проєкті.

Ярослава Вільямс, секретар 171-го Відділу УНС в Сейнт Луїсі, Мізурі, зустрілася з посадином свого міста Джимом Конвей. Я. Вільямс заявила, що вона з великим задоволенням займалася цим проєктом тому, що вона мала можливість виявити осяги та завдання української громади перед американським суспільством. Я. Вільямс під час розмови з посадином порушила важливі теми, з якими посадинок не був ознайомлений, а саме про українську громаду в Америці та полі, які спричинилися до української еміграції після Другої світової війни. Посадинок зацікавився діяльністю українців і виявив свою підтримку українській громаді в Сейнт Луїсі.

На західному побережжі Америки студентка Роданна Рудник, дочка інж. Августина Рудника, президента 79-го Відділу УНСоюзу, також поділилася сво-

ім успіхом. Вона сконтактувалася з департаментом суспільних наук у Каліфорнійському стейтовому політехнічному університеті, у Помона, Каліфорнія, де вона студентка соціальних наук. Р. Рудник, стипендістка УНСоюзу, перевела в класі дискусію про Україну, про українську громаду в Америці та про УНСоюз. Р. Рудник повідомила, що на жаль, студенти цієї класу не знали багато про СССР і більшість думали, що Україна й Росія — це одне і те саме. Студенти були захоплені новим відкриттям, до якого їм українське організаційне життя розвинулося в Америці. Вони зауважили, що панна Рудник пишається своїм походженням, і її ця заувага дала велике задоволення. Сама вона є членкою 257-го Відділу УНС.

На півночі, в Сієті, Вашингтон, Вікторія Клоє, членка 496-го Відділу, також погодилася зайнятися проєктом. В. Клоє пов'язалася з Розанною Росер, дружиною посадинок Сієті, колишньою президенткою та теперішньою дячкою у Вашингтонській організації Етнічної Спащини, в якій В. Клоє також є активною членкою. Ось як В. Клоє описала проєкт „братські зв'язки“: обидві вони раділися, яким способом поширити подібні акції в стейті Вашингтон, щоб навізати контакт між різними етнічними групами. У зв'язку з цим проєктом В. Клоє запросила до себе товариство місцевих жінок — американок, на переклад і показ писанок. При цій товариській зустрічі В. Клоє оповідала жінкам про Український Народний Союз і про братські зв'язки. Захоплені писанками, жінки дуже зацікавилися людиною і країною, звідки неї називають рідним мистецтвом походить.

Інші союзові ще будуть звітувати про діяльність у їхніх околицях, присвячену цьому проєкту, що триватиме впродовж 1981 року. Офіція Крайовий Братський Конгрес обіцяє вислідити й упіху проєкту. Канцелярія Братських Зв'язків при УНСо-

Ярослава Вільямс (Відділ 373) з посадином Сейнт Луїсу, Джимом Конвей.

Вікторія Клоє (496-ий Відділ, Сієті, Вашингтон)

юзі задоволена теперішніми осягами і сподівається дальших успіхів.

Особи, які зацікавлені

брати участь у такому проєкті, можуть звернутися до: Марти Кордуби, с/о UNA 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Університет Ратгерс

гостив етнічний фестиваль

Двоетнічний слов'янський фестиваль-концерт в університеті Ратгерс у Нью-Йорку в неділю, 12-го квітня п.р., пройшов з великим успіхом.

В модерному будинку Робсон Голд, оточеному в цій порі роками квітучих біло-червоних кущів, і серед невеликої тиші немов замкненого міста, численна зібрана публіка втішалася українськими і польськими виступами. Два слов'янських народи запрезентували різні мистецьку культуру у піснях і танцях, що так різняться між собою іншою мелодикою, ритмікою і строю, питомими духовними, світосприйняттям і традиціями обох сусідських народів.

Концерт розпочав виступ українського хору „Думка“ під диригентурою Семена Комірного, при фортепіановому супроводі Ірини Фабрики. В програмі ввійшли такі пісні: „Торжество Кантата“, Ст. Людкевича; „Ой, ти гарний, Семене“, ар. О. Чижика; „Ой, кум до куми залилася“, ар. Ст. Людкевича; „На світанку“, О. Білаша; „Туман хвилями лягає“, М. Лисенка, та вибір із „Вечорниць“ П. Ніжинського, з солю О. Гельбга-тенора, і С. Раковського-альт.

Українській частині програми дали брав участь танцювальний ансамбль „Волошки“ з Філадельфії під мистецьким керівництвом Зої Корсун в двох серіях танців, укладу хореографів М. Жуковина, М. Комічак, З. Корсун і Роми Приймич-Богачевської. Молоді танцюристи з темпераментом і прецизією танцювали, а барвні строї з двох українських областей причинилися до ефектності виступу, які публіка супроводжувала оплесками.

У великому контрасті до бравурності українських танців був виступ ансамблю своєю настроєністю та звуковістю цього історичного українського інструменту. Спершу чотири бандуристи заграли традиційну мелодію „Стукалка“, а далі, з участю ще чотирьох — заспівали при супроводі бандур „Прощай, прощай“ — слова і музика Г. Надретного, народні пісні „Ой, у полі могила“, „Жити мати“ і „Ой, гоп“ (ар. Д. Піки) та композиції для бандур Григорія Китастого „Гомін степів“. Цей молодий ансамбль при Ратгерс веде Юліан Китастий.

Польська програма складалася з участі відомого мішаного хору „Арія“, що відспівав кілька пісень під диригентурою проф. Юрія Гарбена, а басову арію з опери „Страшний хутір“ С. Монюшка заспівав Казимир Ганський. Невеликий танцювальний ансамбль з Брукліна затанцював з легкістю кілька польських народних танців і вивів аристократичний польонез і традиційну мазурку.

Двогодинну програму заповнили студенти Марія Юрак і Роман Кікта. Переважала неукраїнська публіка. Трохи дивно, що українські мешканці Нью-Йорку й околиць не виявили належного зацікавлення такою гарною імпрезою, зокрема дуже вартісною для дітей і молоді. Не владоючись в детальну критику — всі точки в загальному були на доброму рівні та могли вдоволити вибагливу публіку, а численною присутністю слід було дати підтримку і заохоту ініціаторам продовжувати цю працю.

Як відомо, організатором і координатором фестивалю є від кількох років Тарас Гунчак, професор Ратгерського університету. Завдяки йому тут від минулого року включено в музичні студії курси для бандур, що його проводить Юліан Китастий. Він, м.ін., заохочує не-студентів включатися в ансамбль бандуристів, щоб продовжувати і плекати це стародавнє українське мистецтво.

Ця двоетнічна імпреза відбувається під спонсорством університету і завдяки прихильності провоста Джеймса Е. Янга, який і відкрив концерт привітальним словом.

Рівночасно в елегантийній прийомній залі цього центру влаштовано виставки обох національних груп. Просторе приміщення дає змогу атрактивно розмістити експонати української народної творчості, що складалася з автентичних предметів з України та сучасних робіт українського жіноцтва на поселеннях.

Виставлені предмети були із приватних збірок: Надії Іванчук, Марії і Ольги Пляки, Євгенії Харченко, Богдани Ольшанської й інших. Окрему збірку кераміки на трипільських мотивах виставила Мотря Янюк, а збірку писанок дала Євгенія Харченко, яка і демонструвала їх писання.

Увагу звертає модель перковці-репліка гантерської церкви, роботи артиста різьбара Володимира Мазара, та величезний стіл із традиційним свяченим, приготований Любою Гораченко.

Українську виставку спонсорувала Окружна управа Союзу Українок у стейті Нью Джерсі, а координатором була Надія Іванчук, колишня референтка мистецтва при ОУ. Референтка зв'язків Окружної Ліди Бойко запрезентувала автентичний борщівський стрій з колекції Б. Ольшанської.

Виставку польських предметів: різьби, ручних робіт, ляльок, типових витинанок з паперу й іншого приготували члени Польської Культурної Фундації. Одне центральне місце зайняли тут інформативні таблиці з описом сучасних подій в Польщі під великим написом „Солідарність“. Очевидно портрет найвідомішого поляка Папи Івана Павла II займав почесне місце. Збірку польських писанок виставила Цецилія Цецкевич, яка досліджує їх і спеціалізується в їх виконанні. Її оригінальний стрій був з околиць Курпів.

Збірним засиллям усіх співучасників фестивалю — організаторів і тих, які брали участь у концерті, та тих, що приготували виставки, запевнено успіх цієї потрібної імпрези, що виконує важливе завдання збереження етнічно-національних традицій і причинюється до гармонійного співжиття, взаємного розуміння і пошани між поодинокими групами цього стейту.

Треба ще додати, що, неможливо продовження невідомої імпрези, наступного дня в цьому ж приміщенні відбувся „Український День“ з різноманітною програмою заходом Українського Студентського Клубу, що його очолює Марія Юрак.

Українська „пляжа“ в Римі

Підсоння Італії зі сухим і здоровим кліматом завжди притягало туристів до Риму, де також є багато залишків культури зі стародавньої доби, середньовіччя, як і новіших часів, що дає особливий інтерес приглядатися до розвитку духового й матеріального надбання людства за останні дві тисячі років.

Стара частина Риму, яка була добре розбудована ще за часів Римської імперії, особливо цікава, хоч з деяких імпозантних архітектурних споруд залишилися лише частини стін, фундаментів тощо.

В цій старій частині Риму, недалеко, — десять хвилин ходу, — від головного вузла поїзів, є Патрірший двір — недовго відновлена послисть Патрірхом Іосифом. Це величезна будівля з кількома поверхами, де в горішній частині приміщення музею довший — багато кімнат, вміщують прикрашені українськими сестрами з Бразилії, для гостей канцелярія Патрірха і чудова церква Сергія і Вахха; а в підвалі — простора їдальня з кухнею, де все проходить у дружній українській атмосфері.

Господарям Патріршого двору в літньому сезоні бувають, звичайно, п-во Кобиланські з Перемішля. Д-р Кобиланський і його дружина — незвичайно культурні й приємні люди та дуже поважають під час літнього часу, коли то сюди прибуває багато людей. Чимало подорожуючих по Європі, особливо молоді, повертає сюди на смачні обід або ранні Богослуження, хоч і бувають вони в своїх чи чужих турах по Римі.

Оплата за кімнати й харчування досить мінімальна. Правда, заможніші відвідувачі чи мешканці Патріршого двору дають пожертви, а в Римі — це вигідно робити, бож приблизно за п'ятнадцять доларів можна бути 10,000-им фундатором, змінюючи долари на італійські гроші.

В Патріршому дворі є та кож „дезертер“, який має прастарий вигляд, але працює справно, так що ним можна виждати навіть і на дах цієї просторой будівлі, де є на це відповідна прибудова. На даху зовнішні стіни будівлі мають видовження вгору приблизно на півтора метра, а кругом них розташовані карликуваті дерева, що надає вигляду добре заоспороженого городу. Є тут і чимало пляжових лежаків і парасоль, та водогрій, який за-

посиленням гудика охолоджує гостей української „пляжі“ в Римі.

З цієї „пляжі“ видно майже всю частину старого міста, включаючи руїни горезвісного амфітеатру — Колизею з першого століття по Христі, де гинули й перші християни за приналежність до підпільної Христової Церкви, змагаючись майже голіруч з дикими звірами, розважаючи імперських горожан.

В Патріршому дворі мешкають студенти Українського Католицького Університету, що на літні семестри їздять сюди з цілого світу. Під час „пляжування“ під парасолами та на вигідних лежах студенти також повторюють лекції, роблять нотатки тощо. Здається, що послання примислені до корисним зближжю до ідеальності особливо українську молоді, яка чомусь аж надто часто зникає в чужому середовищі.

Деяким студентам ця „пляжа“ настільки подобається, що вони залишаються ще на певний час після закінчення „Ваканційного курсу“ в Українському Католицькому Університеті.

Цьогорічний „XII Ваканційний курс“ закінчиться 19-го липня, так що є ще достатньо часу, щоб продовжити пляж під італійським сонцем та ще всіпити на час до Мюнхену на педагогічний, українознавчий курс при Українському Вільному Університеті, які розпочинаються при кінці липня. Будучи в Європі, з цього певне число студентів користає, бож до головної етнічної потяги недалеко й оплата за переїзд з Італії до Німеччини (Мюнхену) особливо дешева. Подорож через гори Альпи, їхні південні й північні підгір'я дуже мальовнича, а тут знову нові й поновлені зустрічі для молоді дають особливу приємність і користь, які академічна молоді завжди оцінює, створюючи рівночасно запоруку для існування української науки на поселеннях.

Ізгаді туристи українського походження як молоді, так і старшого віку, які перебувають у західній Європі, а не вступають до згаданих культурних центрів, знають поважних втрат як з приватної, так і з національної точки зору. Не забуваймо, що українська наука на чужині існує лише завдяки патріотам, великим шанувальникам рідної батьківщини та її культурних надбань.

д-р М. Паламар

Шевченківські роковини в Озон Парку

Як щороку, такі цього безрезня Шевченківські святкування відзначає заходом Відділу УККА при співпраці місцевої Школи українознавства. Програму Свята переважно виконали учні школи — від садочка починаючи, на найвищій класі кінчаючи.

Програму започаткував місцевий церковний хор, який відспівав „Заповіт“, що його публіка вислухала стоячи, та „Думи мої“, муз. Гнатюшина. Хором керував проф. Білостоцький.

Імпровізований референт Відділу УККА В. Босак коротко з'ясував ціль Шевченківських святкувань і значення Шевченка для українського народу. Далі слідували деклямації, а саме: учні садочка В. Палчинська та М. П. Варивола деклямували вірші „Тече вода“, а учні 2-ї і 3-ї клас. І. Дашков, Г. Гаткі; А. Дзюбак і Д. Болдир деклямували збірні вірші Шевченка „Думи мої“.

З пісню „На городі коло броду“, муз. Чайковського, виступали в дуєті Валя й Катерина Наливайко, а далі в тереті В. й К. Наливайко та Ніна Гончаренко відспівали „По доріжці вітер віє“, на редню пісню в обробці Верьовки. Акомпанюмент до обох пісень був у фахових руках Марти Махай.

Святоточу доповідь виголосив виконавець СУМ-А з Менгеттену Роман Зварич. Він змалював часи Шевченка, коли народові грозила щодня загибля, а далі Шевченкові твори, а головне політичні поеми вплили в український народ свіжу віру, створили модерну українську націю.

На творчості Шевченка виховувалася колісна молоді минулих поколінь, виховується на ній і тепер. Закликом Шевченка „Борітеся, борітеся“ просякнуті були і лицарі Крут, Базару та й найвищі лицарі ОУН і УПА. Доводилося наводив цитати безсмертних поем Шевченка та цитати з творів на тему Шевченка таких авторів, як Дмитро Донцов та Євген Сверстюк.

Учні 3-ї та 4-ї клас. Т. Бабська, А. Новик, І. Дзюбак, І. Яшин, М. Варивола

та М. Холєвка збірні продеклямували вірші „Кобзар“. Першу частину програми закінчив гурток бандуристів: Л. Чорна, Х. Баранська, І. Івасичин, М. Іовик, О. Ходоба, Н. Гуменик, В. Гончаренко, І. Галатин, А. Гаткі та К. Васло, які відгортали й відспівали „Сонце гріє“, „Зоре моя вечірняя“ муз. Степового, „Стукалка“ — кобзарський танок, і „Ой, гоп, тини-ни“ в аранжировці Піка. Цей гурток, який засновано тут два роки тому, побирав декількома бандуристами з Асторії, зробив великий поступ і справив дуже миле враження. Гурток опікується пані Івасичин.

Другу частину програми розпочав квартет у складі: Валя й Катерина Наливайко, Галя Гарматій і Ніна Гончаренко, до акомпанюменту М. Махай, що проспівав дві пісні: „Розриту могила“, муз. Роздольського, та одну народну пісню.

Студент А. Гарматій продеклямував уривок з поеми „Гамалія“. Вірш „Поклінь Тарасові“ виконали учні 5-ї і 6-ї клас. Школи українознавства: А. Яшин, Б. Дашков, Л. Холєвка та В. Холєвка. Вірш Зої Когут „Шевченкові“ деклямував А. Гаткі, а уривок поеми „Сон“ виконала Л. Коваль.

Серію деклямацій закінчили учні 7-ї класи: М. Левицький, Т. Палчинський, Б. Мудрик і К. Васло, які деклямували вірш Шевченка „Тарасова ніч“.

Місцевий хор проспівав „Сонце заходить“, муз. Роздольського, а на тлі хору Ніна Гончаренко деклямувала Шевченка „Осінь, Глава XIV“. На закінчення хор відспівав пісню „Живи, Україно“, муз. Гайворонського, під керівництвом проф. Білостоцького. Програму закінчено співом українського національного гімну „Ше не вмерла Україна“, що його виконав хор разом з всіма присутніми. Прикраса сцені М. Новосад.

По академічній В. Сметанюк подякував виконавцям програми та запросив на солодке з кавою, яке приготували пані з ОЖ-ОЧСУ.

20-річчя встановлення українського єпископства в Аргентині

Цього року, 1981-го, припадає двадцять років від часу встановлення українського єпископства в Аргентині. Аргентина була останньою позаокеанською країною, в якій Апостольська Столиця встановила окреме єпископство для українських вірних, що вмігрували туди масово ще під кінець минулого століття.

Першим єпископом став український священник зі Селезіанського Згромадження о. Андрій Сапелак, уродженець України, який вийшов на студії до Італії ще у 1937 році, де став священником, а відтак першим ректором Української Малої Семінарії у Римі. Єпископську номінацію проголошено було 12-го серпня 1961 року, а два місяці пізніше о. Андрій Сапелак одержав єпископську хіротонію з рук Владики Івана Бучка, Владики Гавриїла Букатка і Владики Володимира Маланчука, ЧНІ, у Бразилії св. Петра у Римі, 15-го жовтня, у Празник Покрови Пресвятої Богородиці за старим стилем.

До Аргентини Владика Андрій прибув 4-го грудня як титулярний єпископ Севастополя у Тракій та постійний Апостольський візитатор українських вірних в Аргентині в рамках тамошнього Ординаріату для Східних Церков.

У 1968 році Апостольського візитатора для українських вірних в Аргентині Папа Павло VI підніс до сану Апостольського екзархату з осідком у столиці Аргентини Буенос Айресі, а десять років пізніше, у 1978 році, той самий Папа підніс екзархат до гідності Епархії.

Зародком церковної організації українських вірних в Аргентині була провінція Місіонес, де поселилися масово перші українські емігранти. Тут, в Апостолес, основано осередок української парафії ще у 1908 році;

через півроку парохом був місіонар з Бразилії о. Климентій Бжуховський, ЧС. ВВ. Відтак через рік душпастирював о. Ярослав Карпак з перемиської Епархії. Вкінці, обняв душпастирство о. Іван Сенишин зі станиціславської Епархії у 1935 році місіонську парафію з осідком в Апостолес перебрали отці Василіян з Бразилії.

Українських вірних в Аргентині відвідали як Візитатори з доручення Апостольської Столиці: у 1922 році — Слуга Божий Митрополит Андрей Шептицький; у 1930 — Владика Константин Богачевський; у 1940 — Владика Іван Бучко. Дня 7-го вересня 1968 року Блаженніший Кардинал Іосиф Сліпий посвятив у Буенос Айресі українську катедру св. Покрови.

Під цю пору українська Епархія св. Покрови в Аргентині налічує коло 120.000 вірних, купчених у 12 канонічно „єригованих“ парафіях. Їх обслуговує 20 священників. В Епархії є численні монахині: Сестри Василіянки, Службениці, Катехитки Пресвятої Серця Ісусового. У Буенос Айресі розташована епархіальна семінарія св. Андрія Апостола.

Величезна територія Епархії: ціла Аргентина та далеко віддалені від себе великі українські купчення — на тисячі кілометрів одна від другої — вимагають дальшого розвитку церковної організації українських вірних в Аргентині, чого треба сподіватися зі зростання числа українських священників у Епархії.

„Вісник“ Апостольського Екзархату для українських вірних в Аргентині.

Вступайте в члени УНС!

„Кобзар“ В.Божики у Сан Дієго

Хор „Кобзар“ з маестром В.Божиком.

Відзначення роковин Тараса Шевченка у місті Сан Дієго, Каліфорнія, у неділю, 29 березня, супроводилося мистецькою співучасністю та радісною зустріччю з хором Володимира Божики „Кобзар“, який прибув на урочистості із Лос Анджелесу. Українці з цього Південного міста тепло зустріли 45-членний мішаний хор „Кобзар“, що розпочав свято американським гімном, далі „Заповітом“ та співом кількох українських пісень на слова Тараса Шевченка.

Коротке і змістовне слово про Генія України сказав місцевий громадський діяч Олександр Нестеренко, наголосивши вічно живі актуальні ідеї Поета, які пере-

даються із покоління до покоління, включаючи шестидесятиріччя з сьогоднішніх послідовників Шевченка, які караються, але не каються за застиглі в'язи і в таборах Сибіру. Яляна Олексичин, королева української громади міста Сан Дієго, із чуттям прочитала поему „Тополя“. Бандурист Андрій Китастий у супроводі бандури виконав улюблену пісню Шевченка „Ой, під дугом“ і „Ой, під горою“.

Друга частина концерту хору „Кобзар“ складалася виключно із творів Шевченка в обробці різних українських композиторів. Фортепіяний супровід був у руках неперевершеної таніст-

ки Лесі Куриленко-Вахнянин. Окремою прикрасою програми були солісти Ліді Кеслер, Олі Івах та Юрія Вибицького. Глядачі щедро нагороджували хористів і заслуженого мистецького керівника хору ширими оплесками. Як вислід загальної вдячності, Уляна Олексичин піднесла маестрові Божики китицю квітів. Урочистість закінчилася загальним співом „Ше не вмерла Україна“. На спільному прийнятті було вихлощено хористам та їхньому мистецькому керівникові сердечну подяку за зближення українського Пророка Шевченка.

О.С.

Загальні збори Осередку СУМ-А в Асторії.

В суботу, 11-го квітня ц. р., тут, у власному Домі, відбулись звичайні річні загальні збори Осередку Спільноти Української Молоді Америки ім. Михайла Со-роки з участю біля 50-ти членів — сеньйорів і старшого юнацтва, й у прива-ності чотирьох членів Крайової Управи СУМ-А.

Зборами, які відкрив коротким привітанням голова Іван Вітюк, проводила пре-зидія в особах: К. Василюк

— голова; Марія Нестерчук — секретар; М. Футала, представник КУ СУМ-А; Олена Гентіш, голова відділу ОЖ ОЧСУ; Іван Ві-тюк, голова 35-го відділу ООЧСУ — почесні члени. Після обрання Номінацій-ної комісії, до якої увійшли: Степан Ковалівський — го-лова, Осип Коваль і Михай-ло Галатин — члени, та відчитання протоколу з ми-нулорічних зборів Марією Нестерчук, вислухано ко-

ротких привітів з заклика-ми до солідарності, спів-дружності і пошанування праці. Присутні зокрема з великою увагою вислухали привітання представників КУ — координатора Нью-Йоркської округи Миросла-ва Футали і культурно-ос-вітнього референта Корне-ля Василюка, які підкресли-вали, що важливим є орга-нізувати якнайбільше мо-лоді в ряди СУМ-А, бо там

вона виховується в душі по-святі, в душі боротьби за привернення повних прав для українського народу.

З черги звітували члени управи Осередку: О. Коваль — організаційний, Василь Піх — касир Дому, Я. Ду-санівський — касир Осеред-ку, Т. Костриба — госпо-дар, М. Галатин — булав-ний юнацтва, П. Бурик — культосвітній референт, Ст. Ковалівський — голова Ба-тьківського комітету, Ма-рія Нестерчук — виховниця і голова І. Вітюк.

Цікавим і добре побудо-ваним звітним був звіт бу-лавного М. Галатина, який інформував про працю з молоддю, у якій йому допо-магали: голова вихов-ництва М. Нестерчук, Я. Га-латин, Стефанія Доляк, Оля Загнійна й інші. Він згадав про існування добре згра-ного гуртка бандуристів під керівництвом В. Лехіцько-го, про юнацькі іспити, та-борування, імпрези з учас-тю сумівців, юнацьку коля-ду тощо.

За Контрольну комісію звітував ред. В. Левенець. В окремий спосіб вшано-вано бл. п. Анну Вітюк, дружину голови, яка неда-вно померла у молодому віці.

Численні члени взяли участь у дискусії і висловили свої думки до порушень у звітуванні справ. Після ухвалення абсо-

люторії уступаючій Управі обрано, на пропозицію Но-мінаційної комісії, нові ке-рівні органи Осередку. Го-ловою одноголосно обрано довголітнього активного сумівського у ТУСМ-івсь-кого діяча, тепер голов-ного редактора журналу „Авангард“ Романа Зварича, а до Управи увійшли: Іван Вітюк — заступник голови, Оля Загнійна — писар, Осип Коваль органі-заційний референт, Марія Нестерчук — культосвітня референтка, Ярослав Ду-санівський — касир Осередку, Василь Піх — касир Дому СУМ-А, Єлисавета Боднар,

Ярослав Доляк, Осип Га-латин — вільні члени, Михай-ло Галатин — булавний юнацтва, Леся Зварич — голова виховництва, Степан Ковалівський — голова Ба-тьківського комітету, Тео-дор Костриба — господар, Контрольна комісія: ред. В. Левенець, Павло Галатин, Михайло Драбик.

Після заключного слова голови, у якому він закли-кав усіх членів до співпраці і до збільшення членства Осередку, й обговорення справи внутрішнього кон-тракту Дому СУМ-А, збори закінчено відспіванням піс-ні „Не пора“.

Замість квітів на свічку могили Дорогої мені і Незабутньої

бл. п. проф. Євгенія Храпливого

складаю 50.00 доларів на УКРАЇНСЬКУ МЕДИЧНО-ХАРИТАТИВНУ СЛУЖБУ в Мюнхені.

Доні п-ні Песі Храпливій-Щур з мужем Орестом і усій Родині, моє найщиріше співчуття.

Антоніна ЗВАДЮК

Замість квітів на могили

сл. п.

Інж. Богдана Дади Рака

складаю 50.00 дол.

на видання книги про голод в Україні при ФКУ. Ірина ЛЮБЧАК

Українське Академічне Козацтво „Запорозжє“ в Північній Америці

ділиться сумною вісткою, що дня 17-го квітня 1981 року, померла в Нью Йорку, неактивна Козачка

бл. п.

СТЕФАНІЯ ЖУКОВСЬКА народжена ЦИГАНЮК

Покійна народилася на Буковині.

ПОХОРОН відбудеться в середу, 22-го квітня ц. р. на цвинтарі у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Родині Покійної висловлюємо щире співчуття.

СТАРШИНА

У Сороковий день смерті

бл. п.

РОМАНА ЛЕВИЦЬКОГО

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

в суботу, 25 квітня 1981 р., о год. 9-й ранку в парафіяльній церкві св. Йосафата в Трентоні, Н. Дж.

Рідних, Приятелів і Знайомих прошу згадати Покійного у своїх молитвах.

Інж. ТЕОДОР ЛЕВИЦЬКИЙ

ВЕЛИКДЕНЬ

В ПАРАФІЇ

ПРЕСВЯТОЇ ТРИЦІ

В КЕРГОНКСОНІ, Н. Й.

о. Богдан Волошин, пвдох парафії Св. Трійці в Кергонксоні, Н. Й. Тел.: (914) 626-2864

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ:

23-го квітня — ВЕЛИКИЙ ЧЕТВЕР — о 7-й год. веч. — СТРАСТИ
24-го квітня — ВЕЛИКА П'ЯТНИЦА — о 2-й год. по пол. — ВЕЧІРНЯ І ВИНЕСЕННЯ ПЛАЩАНИЦІ
о 7-й год. веч. — ЄРУСАЛИМСЬКА УТРЕНЯ
Почитання Плащаниці і Сповідь до 9-ої веч.
25-го квітня — ВЕЛИКА СУБОТА
о 9-й год. рано — СЛУЖБА БОЖА
о 3-й год. по пол. і о 5-й по пол. — Свячення Пасок
Почитання Плащаниці і Сповідь до 9-ої веч.
26-го квітня — СВІТЛИЙ ПРАЗНИК ПАСХИ — ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ
о 9-й год. рано — ВОСКРЕСНА УТРЕНЯ І СЛУЖБА БОЖА
Свячення Пасок по Службі Божій
27-го і 28-го квітня — СВІТЛИЙ ПОНЕДІЛОК І СВІТЛИЙ ВІВТОРОК
СЛУЖБИ БОЖІ — о 10-й рано і о 7 год. веч.

ВІДБУДЕТЬСЯ ЯРМАРОК У МЕНОРІ

Директор зв'язків Менор Джуноу Коледжу подає до відома, що Батьківський комітет при коледжі влаштує в суботу, 2-го травня, від год. 9-ої рано до 3-ої по полудні Ярмарок — „Флі Маркет“, щоб придбати гро-ші на річний Фонд коледжу.

Цей добродійний ярма-рок відбудеться на площі Менору. Родини, організа-ції, колишні студенти, куп-ці-крамарі чи поодинокі особи можуть забезпечити для себе місце за пожерт-вою 10 дол. (2 місця за 15 дол.). Чеки виставляти на: Manor Jr. College, P.R. Of- fice, Fox Chase Road and Forrest Avenue, Jenkintown, Pa. 19046.

В разі дощу продаж від-будеться в кафетерії колед-жу. Ті, що продаватимуть, задержують увесь прибуток з продажу.

Річні збори Відділу Комітету Українок Канади у Вінніпегу

В середу, 11-го березня, в Домі Централі КУК відбу-лися річні збори вінніпегсь-кого Відділу Комітету Ук-раїнок Канади. Збори від-крила голова Марта Леви-цька-Костюк тихою молит-вою, потім привітала ко-лишню голову Крайової управи Віру Бучинську і всіх присутніх. Головою зборів обрану Віру Бучинську, а секретаркою — Ольгу Че-мерис.

Після відчитання прото-колу з попередніх зборів,

звітів управи і Контрольної комісії та дискусії, на внесок Номінаційної комісії вибрано нову Управу Комітету Українок Канади в такому складі: Марта Левицька-Костюк — голова, що усту-пила; Докія Черевик — го-лова; Ярослава Паламар-чук — перша заступниця голови; Ольга Коваль — друга заступниця голови; Надія Шаварська — прото-кольна секретарка; Стефа-нія Бабій — кореспонден-ційна секретарка; Галина Майба — касирка; Галина Онуфрійчук — референт для української преси; Галина Гафійчук — референт для англійської преси; Ольга Коваль — представниця до Жіночої Ради; Катерина Пройдун — представниця до Клубу Добрих Сусідів; Галина Кінш і Анна Лу-цан — представниці до Між-народного Центру; Марта Левицька-Костюк і Яросла-ва Паламарчук — Культур-но-освітній комітет; Ольга Чемерис, Анна Каптії і Сте-фанія Керелюк — господині; Анна Гриценко — архівіст-ка; Анна Каптії — пред-ставниця до Інституту слі-пих; Альбіна Торбак — те-лефоністка; Лукія Скольна, Ольга Кулик і Софія Зало-зецька — Контрольна комі-сія; Докія Черевик і Яросла-ва Паламарчук — пред-ставниці до Комітету Українців Канади.

Новообрана голова Д. Че-ревик висловила подяку у-ступаючій голові М. Левиць-кій-Костюк і всім членам за їх успішну працю в мину-лому році та закликало до дальшої дружньої праці на користь української спіль-ноти в Канаді.

Збори пройшли в прияз-ній атмосфері; закінчено їх молитвою.

Галина Онуфрійчук

ПОВІДОМЛЕННЯ

Управа Української Спортової Централі Америки і Канади — Делегатура-Схід

повідомляє, що

24-ті ВІДБИВАНКОВІ ПЕРШЕНСТВА УСЦАК

відбудуться в Ньюарку, Н. Дж., дня 23-го травня 1981 р.

Господарем Турніру є УСВТ „Чорноморська Січ“.

10-ті УКРАЇНСЬКІ СПОРТОВІ ІГРИЩА МОЛОДІ (УСІМ)

відбудуться 27-28 червня ц. р., на Оселі СУМ-А в Елленвілл, Н. Й.

Ігрищами, в програмі яких включені гри: відбиванки, копаного м'яча і легкої атлетики, про-водитиме Управа УСЦАК-Схід при співпраці ділячі спортових і молодечих організацій.

...Ні, не померли для нас ті наші попередники, що свої білі кості за краще життя України склали в висо-ких могилах. Їх душі, їх вічно живі, рідні нам душі, єднаються з нами, підбадьорюють в нас силу, підтримують надію, накликають на нас певні завдання й обов'язки до нашої Матері..."

Митрополит ВАСИЛЬ ЛІПКІВСЬКИЙ

діловий КОМІТЕТ ПОБУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА Митр. В. ЛІПКІВСЬКОМУ

запрошує Українське Громадянство взяти масову участь в

УРОЧИСТОСТЯХ ПОСВЯЧЕННЯ МІСЦЯ ПІД ПАМ'ЯТНИК

Великому Синові-Мученикові Української Землі та Христовій Церкві

бл. п.

ВАСИЛЕВІ ЛІПКІВСЬКОМУ

МИТРОПОЛИТОВІ КИЇВСЬКОМУ І ВСІЄЇ УКРАЇНИ

після Служби Божої, на Провідну Неділю, 3-го травня 1981 року

в Українському Пантеоні, поруч Церкви-Пам'ятника, Савт Бавнд Брук, Н. Дж.

Чин посвячення довершить їх Блаженство Владика Митрополит МСТИСЛАВ.

КОМІТЕТ

Знижуючи Святу Українську Автокефальну Православну Церкву та її Первоієрарха, ворог-доклав усіх зусиль щоб невідомо бу-ло й нащадкам Великого Мученика-Митрополита, де спочили Його Тілінні Останки. Тож, своїми жертвами на пам'ятник по-добаймо щоб не померли для нас і наших поколінь... ті наші попередники, що свої білі кості за краще життя України склали". До-поможімо докінчити побудову пам'ятника Великому Митрополитові-Мученикові в Українському Пантеоні. Пожертви просимо виписувати на:

Metropolitan Lypkivskyj Memorial Fund — Account No. 760

і пересилати на адресу Української Федеральної Кредитки св. Андрія:

St. Andrew's Federal Credit Union, P.O. Box 375, So. Bound Brook, N.J. 08880

ВОЛОДИМИР ДМИТРИВ
„НА ПОРОЗІ ЖИТТЯ”
Спогади Першої і Другої світових війн.
Небували спогади в історії.
Книжку читається з закритим відкритим.
Має 352 сторінки. Ціна: 17.00 дол.
Замовляти на адресу з залученням чеком.
MR. WLADIMIR DMYTRIIV
53 Sutton Court, West Islip, N.Y. 11795. Tel.: (516) 587-2571

Рочестер, Н. Й. Рочестер, Н. Й.
В суботу, 25 квітня 1981 р., о год. 6-й веч.
в залі Українського Народного Дому
при 831 Джозеф Авеню, РОЧЕСТЕР, Н. Й.
відбудуться
РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНС
у РОЧЕСТЕРІ, Н. Й.
в яких повинні взяти участь члени Округної Управи та
Урядовці і конвенційні Делегати УНС, наступних Відділів:
36, 66, 89, 217, 285, 289, 316, 343, 367 та 437
НА ПОРЯДКУ НАРАД:
1. Звіт Округної Управи.
2. Доповідь головного організатора
ВАСИЛЯ ОРИХОВСЬКОГО
3. Вибір нової Округної Управи.
4. План праці Округу і Відділів на 1981 р.
У Зборах візьме участь:
Василь Оріховський, головний організатор УНС
По Зборах буде **ПЕРЕКУСКА**
До участі в Зборах запрошені також усі члени УНС
та місцеве Українське Громадянство.
В. Гавриляк, голова
Д. Прістай, секретар М. Ліпак, касир

СТУДІЇ в УВУ
в 1981 р.
(ЛІТНІЙ СЕМЕСТР)

1. Літній семестр Філософського факультету та факультету
Прав і Економічних наук починається 1-го липня і триває
до 31-го серпня. У цьому ювілейному році викладатимуть
понад 40 професорів УВУ і професорів гостей, що прибу-
дуть на ювілейні святкування із океану. Можна здобути
від 9-12 кредитів. Студії на УВУ завершуються магістер-
ським або докторським дипломом.

2. Педагогічні курси для вчителів українських шкіл і вихов-
ників молодіжних організацій. Від 27-го липня до 22-го
серпня, 6 кредитів.

3. Курси українознавства для студентів і учнів вищих класів
середніх шкіл. Від 28-го липня до 15-го серпня. Посвідка
УВУ.

4. Курси української мови (нижчий і вищий рівень) по 3 кре-
дити. Від 27-го липня до 14-го серпня. 45 викладових го-
дин.

5. Літні курси „Європа проект”. Від 29-го липня до 17-го
серпня. Два курси по 3 кредити: 1. Слов'янська цивіліза-
ція (анг. мовою); 2. Історія Східної Європи. Оплата 110
дол. за курс. За інформаціями звертатися на адресу Фун-
дації.

Студенти УВУ мають знижену ціну в гуртожитку Рідної Шко-
ли на кошти проживання в Мюнхені. Повне утримання ви-
носить лише 140 нім. марок тижнево. (70 дол.)

Стипендії: фундація УВУ в Америці проголошує цим 16 стипен-
дій на студії або дослідні українистики в УВУ. Зго-
лошення висилати до кінця травня 1981 р. на адресу Фун-
дації.

Транспорт: НЮ ЙОРК — Мюнхен, звертатися негайно на
адресу відомої української агенції: KOBASNIUK TRAVEL
INC., 157 Second Avenue, New York, N.Y. 10003.
(212) 254-8779.

За програмою викладів звертатися на адресу УВУ:
UKRAINISCHE FREIE UNIVERSITÄT, 15 Plienauerstr.,
8000, München 80, West Germany. За більшими інфор-
маціями, про студії на УВУ і за стипендіями звертатися:

Ukrainian Free University Foundation
203 Second Ave. • New York, N.Y. 10003
Tel.: (212) 228-1394. (веч. год. 9-12)

DO IT WITH KOBASNIUK
EGYPT
THE LAND OF THE PHAROHS
with 3-DAY NILE CRUISE
September 24 to October 4, 1981
\$1,667 from New York via Swissair
11-Day Tour and Cruise escorted by
LUBOW ABRAMUK-WOLNETZ

VISITING
CAIRO Sept. 25 - 27 - Memphis, Sakkarah, Pyramids and Sphinx
ABU SIMBEL Sept. 27 - Temples of Ramsis and Nefertari
ASWAN Sept. 27 - 28 - Elephantine Island, Aga Khan Mausoleum
NILE CRUISE Sept. 28-Oct. 1 - EDFU - Temple of Horus, ESNA - Temple of Khnum, LUXOR - Temples of Luxor & Karnak, Necropolis of Thebes, Valley of Kings and Queens, Tutankhamen Tomb, Medinet Habu & the Colossus of Memnon.
CAIRO Oct. 1 - 4 - Egyptian Museum, Old Cairo, Citadel, Mosques and Bazaars

Reservations with \$300 per person deposit must be received before MAY 31, 1981

FOR MORE INFORMATION & RESERVATIONS, CONTACT YOUR LEADING, MOST EXPERIENCED
UKRAINIAN-AMERICAN TRAVEL AGENCY
Established 1920
KOBASNIUK TRAVEL INC.
157 Second Avenue • New York, N.Y. 10003 • Phone: (212) 254-8779

Фестиваль молоді в Чикаго
З приводу встановлення шкільного року 1980-1981 Роком Завадовича, в дні 21-го і 22-го березня відбувся в Чикаго дводенний Фестиваль молоді для відзначення 60-річчя творчої праці відомого автора і педагога Романа Завадовича. Фестиваль складався з двох частин: в суботу в залі св. Миколая йшов конкурс з грошовими нагородами тим виконавцям, які, за голосуванням членів журі, вийшли переможцями; в неділю, в аудиторії собору св. Володимира й Ольги, при виповненні залу відбувся ювілейний бенкет, де виступали першуні конкурсу.
Під час бенкету представники громадських організацій Чикаго й інших міст склали побажання авторові. Також прочитано резолюцію Палати репрезентативів стейту Іллінойс, в якій відзначається заслуга ювілянта для збереження української мови й культури. Влаштував дводенний Фестиваль Видавничий комітет творів Романа Завадовича в Чикаго.
Конкурс, оснований на текстах Завадовича, розділено на різні категорії, в яких взяло участь понад 300 молодих змагунів у присутності сотні громадян. Всі конкурси — мистецького типу. Програма почалася проголошенням першунів у змаганнях за мистецьке оформлення афіш (три перші місця: українська щоденна школа св. Миколая, ОДУМ, Мистецький комітет СУМУ, українська школа в Палатині); за приготування радіопрограми на сім хвилин (дитячий хор „Молода Думка” за монтаж „Весна в творях Романа Завадовича”; за ілюстрації п'єси (українська щоденна школа св. Миколая за „Маленький борець”). Публіка мала нагоду розглянути ці малюнки й рисунки до відкриття програми.
Наступною точкою програми було виконання пісні на слова Завадовича „Гей, ходжу я до садочку”. Протягом трьох частин програми з двома перервами чергувалися виступи в таких змаганнях, як декламування Завадовичевих віршів, інсценізацій його п'єс чи уривків п'єс, хореографії танків до будь-якого з його творів, співання пісень до його слів, мистецьке читання прозових текстів.
Слід підкреслити, що всі матеріали вибрані з літературної творчості ювілянта. Було цікаво, як його казки, п'єски й вірші, оживлені жвавіми жестами, звуками, барвистими сценічними декораціями й кольорами, переходили метаморфози в дитячий уяві виконавців. В своєму вступному слові Завадович назвав цих дітей своїми „перекладачами-тлумачами”.

Ювілят проф. Роман Завадович у товаристві Галини Грушецької — голови Видавничого комітету творів Романа Завадовича в Чикаго, під час Фестивалю Молоді. Коло них стоїть внучка проф. Романа Завадовича Руслана Завадовича.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
впаштовує
ШІСТНАДЦЯТИ
КРАЙОВІ КРУГОЛЬНІ
ЗМАГАННЯ
в суботу і неділю,
23-го і 24-го травня 1981 року
в Чикаго, Ілл.
Щоб брати участь у змаганнях, треба бути членом УНСоюзу.
Правила турніру за ABC and WBC Moral Sanction.
Гарантовані нагороди для мужчин і жінок.
Для мужчин — \$500.00 — 1-ша нагорода, \$300.00 — 2-га
Для жінок — \$200.00 — 1-ша нагорода, \$100.00 — 2-га
Ford City Bowl
7601 S. Cicero Avenue, Chicago, Ill. 60652
(312) 585-2900
48 lanes — всі зарезервовані на змагання.
Сінгли і Даблі — субота, 23-го травня, год. 1-ша по пол.
Дружнотні змагання — неділя, 24-го травня, год. 1-ша по пол.
BOWLERS HEADQUARTERS — Holiday Inn (Ford City)
7353 S. Cicero Avenue, Chicago, Ill. 60652 (312) 581-5300.
ТОВАРИСЬКА ВЕЧІРКА — субота, Holiday Inn
4 години — доволі напиктів, перекуски, музика та танці.
БЕНКЕТ — Неділя — HOLIDAY INN
Коктейл — 6:30 по пол.
Вечеря і програма — 7:30 веч. (роздача нагород)
Напитки і забава.
Реченець проголошений 1-го травня 1981 року.
ЗАПРОШУЄТЬСЯ ДО УЧАСТІ ВСІХ ЧЛЕНІВ ЗСА І КАНАДИ.
За дальшими інформаціями писати або телефонувати:
Helen B. Olek, National Bowling Tournament Committee,
7644 W. Rosedale Ave., Chicago, Ill. 60632 (312) 631-4625
Ed Sullivan, Tournament Chairman
6036 S. Mobile Ave., Chicago, Ill. 60638 (312) 586-3414
Rich Pitula, Tournament Secretary
8008 S. Kedvale Ave., Chicago, Ill. 60652 (312) 284-0593
Ukrainian National Association
P.O. Box 76 — 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303
(201) 451-2200

Фестиваль Молоді
Діти „Садочка казок” 29-го Відділу СУА під час „Фестивалю Молоді у творях Романа Завадовича”, що відбувся в Чикаго 21-го і 22-го березня.

Найчарівніше було спостерігати, з якою охотою й навіть яким натхненням ці молоді люди приступили до своїх завдань, намагаючись найпереконливіше втілювати казкові образи, вони ставали справжніми акторами. Напевно важко було батькам пізнати свою рідну дитину, коли вона виступала в сценічному одязі у вигляді Снігової лідки чи Янгола, Запорожця чи Князівни, або навіть Гриба, Бджілки, Рака чи Гребінця.
Фестиваль дав громаді особливу нагоду не тільки вшанувати Романа Завадовича за його доволі глибоку відданість молоді, а теж і переконатися про абстрактну творчу силу літератури. Саме змагання показало, що в дітей є здібності уявити зорово слова тексту. Велика заслуга фестивалю полягає в тому, що він допоміг усім з'ясувати першорядне місце мистецтва у вихованні молоді.
Крім уже згаданих першунів, нагородженими були такі школи й молоді організації Чикаго: 1). За мистецьке виконання віршів — Мистецький комітет СУМУ-українська школа в Палатині („Три букви”) і щоденна школа св. Миколая („Україна в віршах”); 2). За спів-дитячий хор „Молода Думка” („Пісня рідної землі”, „Гість у дім”) і „Рідна Школа” 2-га класа („Пісня звірів”, „Пісня квіток”); 3). За хореографію танку — українська школа балету й народно-сценічного танцю при парафії св. Володимира й Ольги („Як гриб Гоцу налякав”) і школа українського народного балету при осередку СУМ ім. Павлушкова („Привіт матусям”); 4). За переклад твору на англійську мову — Пласт („Карпатський чарівник”); 5). За мистецьке оформлення й виконання п'єси — Пласт („Чорний Долько”) і українська школа при парафії св. Андрія („Ангел на землі”); 6). За мистецьке читання поезії — дитячий хор „Молода Думка” („Крижана усмішка” — монтаж з прозірками).
Галина Грушецька, голова комітету, з власної ініціативи запрокутувала фестиваль. Роман Заць, секретар, виконав нелегкі організаційні обов'язки. Слід підкреслити велику працю, яку вклали всі члени Видавничого комітету в організацію цього дводенного фестивалю.
Дуже важливе те питання, що в своєму слові поставив Завадович: „Що стається, якщо молодих письменників не буде?” Теоретично цю складну проблему розв'язати не можливо. Ми всі повинні присвятити більше часу й енергії, як це зробив Видавничий комітет творів Романа Завадовича в Чикаго, щоб відкрити українським дітям ширше поле мистецько-літературної діяльності.

Д-Р ПЕТРО МІРЧУК
ВИДУЖУЄ
Джерзі Сіті, Н.Дж. — Із родинних кіл повідомляють, що д-р Петро Мірчук відомий громадський та політичний діяч — перейшов у середу, 1-го квітня, ц.р., у філадельфійському шпиталі, операцію шлунку. Операцію перевів д-р Василь Саяк і пацієнт, перебуваючи під доглядом опікою цього лікаря та д-ра Миколи Войтовича, поволі видужує. Лікарі сподіваються, що д-р Мірчук зможе небагато вернутися додому.
КОМУНІСТИЧНИЙ УРЯД у Східній Німеччині розпочав заходи для зміцнення „протиставлення зовнішній, або внутрішній атаці”. Заяву про це опублікував прем'єр Східної Німеччини Біллі Штоф, який висловив побоювання, що події в Польщі можуть викликати ферменти також у Східній Німеччині. Не називаючи Польщі по імені, Штоф заговорив про „загострення класової боротьби в деяких сусідніх країнах” та про потребу зміцнити заходи в цій ситуації, щоб „зберегти соціалістичний уряд і соціалістичні здобутки”. Прем'єр Штоф звернувся особливу увагу на потребу обнизити консумпцію різних дріб, зменшити дозвіл харчів, а піднести продуктивність робітників. Він признав, що східнонімецька господарка вимагає великих змін, і тому треба буде пересунути робітників з одних фабрик і ділянок на другі, але на це немає ради. Так само, на його думку, Східна Німеччина мусить здобути самовистачальність у продукції харчів.
У ФОРТ ЧЕФФІ ПЕНСІЛЬВАНІЯ, кубинські втікачі знову звели фізичний бій з поліцією і охороною переселеного табору у якому кільканадцять осіб були поранені. Між втікачами вибухнуло дуже часто бійки з ужиттям холодної зброї, а коли поліція інтервенує, кубинці обкидають поліцистів камінням й іншими предметами. Служба Іміграції і Натуралізації застосовується тепер на розв'язуванні цього переселеного табору у якому все нові вибухнуло зворушення, і переселення втікачів малими групами до інших подібних таборів

Емігрантська...
(Продовження зі стор. 2)
кий договір, багатство наукових і мистецьких сил, — все це вирує у повосному Львові. Спогад автора про його побут в школі Новаківського, жмут світла на постаї Сичинського, Ковжуна, Свеніцького, Огієн-ка, Самійленка, Раковського й інших, а над ними — про масстатичну покрову Митрополита Андрея Шептицького — все це спогади для одних, камінь до історичної мозаїки для других.
Кінчаються спогади виїздом до Бельгії на студії, на працю до Франції та змаганнями за втримання при житті української родини.
Кирило Мазур сьогодні вже на пенсії, йому понад 80 років, але він не тільки написав і зредагував цих 216 сторінок своєї книжки, але далі працює на громадському полі діловим касовим книг, реєстратором у бібліотеці чи членом управ різних товариств. Життєве змагання для нього, як і для багатьох українців, урветься тільки з життєвою ниткою. Туга за Україною в нього не зникає, а ця книжка спогадів є не тільки тривалим пам'ятником про його життя, але теж його внеском у живу пам'ять бібліотек.

MARKA Company
DEPARTMENT STORE
48 East 7th St.
Tel. GR 3-3550, New York, 10003
МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИШИВАННЯ, НИТКИ Д.М.Ц., КАНВИ, ВЗОРІ — ТІЛЬКИ В АРЦІ.

ЗБОРИ
ВІДДІЛІВ УНС
СУБОТА,
25-го КВІТНЯ 1981 р.
ПАСЕЯК, Н.Дж. Місячні збори Т-ва ім. Тараса Шевченка 42-й Відд., о год. 7-й веч. в УНДМ при 237 Норе Аве. Проситися чл. взяти участь. На Річних зборах перебрал обов'язки фін. секр. Іван Бліха і в справі плачання вкладах треба до нього звертатися. Його адреса: 82 Hartman Ave., Garfield, N.J. Tel.: (201) 478-3554. — В. Марушак, рек. секр.

REAL ESTATE
ROMAN RYCHOK
REAL ESTATE & INSURANCE
1339 Springfield Avenue
Irvington, N.J. 07111
АСЕКУРЕМО
авто, будинки, катні речі, дорожності, бізнеси, від вогню, грабунків, особистої відповідальності (liability). Потрібні інформації подати.
ПЕТРО РИЧОК
забезпечений агент і брокер — (201) 373-6434
(201) 373-6453

PIZNE
MANHATTAN COLLECTOR — DEALER закупить АНТИЧНЕ ГАРНЕ ПОСТЕЛЕНЕ БІЛЛЯ, BATTENBURG ОБРУСИ НА СТИЛ.
Тільки в добром стані.
Tel.: (212) 371-6728
10 рано — 5 по пол.

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку і св. Духа — відома солідна фірма
Володимир Белянський
Walter Bielanski
CYPRESS
HILLS MONUMENTS
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (212) 277-2332
Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9 по полудні, в неділю 10-4 по пол.
На бажання і для вигоди клієнтів, радо заведемо до Вашого дому з проєктами і порадами.

FUNERAL DIRECTORS
LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуговує ЦИПА і ЧЕСНА Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням тілних Останків з різних країн світу.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J. NEWARK, N.J. — Essex 5-5555
New Branch
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
3535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 868-2475
191 Avenue „A”
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: 674-3630
Директор ПОСНІП СЕНКОВСЬКИЙ П. Займається похоронами, похоронів і капітанів, похоронів і кожних рибних місць. Похорони по мінімальних цінах.